

Η Κουκουβίστα

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ „Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”,
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΧΡΟΝΟΣ 11ος - ΤΕΥΧΟΣ 49, ΜΑΗΣ - ΙΟΥΝΗΣ - ΙΟΥΛΗΣ 1985

Ιδιοκτήτης - εκδότης: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: Σωκράτους 79 - 81, ΑΘΗΝΑ 104 32, ΤΗΛ. 52.38.158

Υπεύθυνο σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Αγία Τριάδα)

Ο Σύνδεσμος φέρει την επωνυμία «ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ», από την ιστορική εκκλησία της Αγίας Τριάδας, που βρίσκεται σ' εξοχική περιοχή της Καλοσκοπής. Η παράδοση του χωριού μας αναφέρει πολλά για την ιστορικότητα αυτής της εκκλησίας, που η ύπαρξή της χρονολογείται απ' τα χρόνια της τουρκοκρατίας.

Στα 400 χρόνια της τούρκικης σκλαβιάς οι Έλληνες έβρισκαν διάφορους τρόπους εθνικής επικοινωνίας μεταξύ τους. Απ' το Σουλτάνο τους παραχωρήθηκε το προνόμιο ν' ασκούν «ελεύθερα» τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και τη λατρεία τους, κάτω απ' την προστασία του Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης. Σε κατάλληλα σημεία και όσο γινόταν μακριά απ' τα μάτια των Τούρκων - καταλληλότερα μέρη ήταν τα ορεινά - έχτιζαν ξωκκλήσια και δημιουργούσαν πανηγύρια. Μια τέτοια εκκλησία ήταν και της Αγίας Τριάδας, που με πολλή περισκεψη έχτισαν στην πιο κατάλληλη θέση για τις δύσκολες εθνικές στιγμές του Γένους μας. Χτίστηκε σε μια ωραία απλοχωριά, που σπάνια συναντά κανείς σε βουνοπλαγιές (υψόμ. 1. 200 μ.), ανάμεσα σε κύκλο πέντε χωριών (Κουκουβίστας, Δρέμισσας, Παύλιανης, Σκλήθρου και Κάνιαννης), που η απόστασή τους είναι 3 - 4 χλμ. απ' την Αγία Τριάδα. Έτσι, η συγκέντρωση των προσκυνητών εξυπηρετούσε πολλαπλούς σκοπούς: Πρώτα το θρησκευτικό σκοπό, που με βαθιά πίστη έφταναν όλοι στην Αγία Τριάδα πεζή ή καθάλα σε μεταφορικά ζώα, για τη λατρεία τους. Ύστερα ήταν ο κοινωικός σκοπός, που γνωρίζονταν μεταξύ τους οι νέοι με τις νιές των γύρω χωριών και πολλοί κατέληγαν σε γάμο. Ήταν ακόμη ο εθνικός σκοπός, που οπληρχηγοί και καπεταναίοι συναντιούνταν εκεί, συζητούσαν για την άμυνά τους κατά των τουρκικών επιδρομών στα ορεινά χωριά και στρατολογούσαν νέα παλικάρια για τ' ασκέρια τους. Και τέλος, ήταν ο ψυχαγωγικός σκοπός, που ξεφάντωναν στο πανηγύρι χορεύοντας και τραγουπίνοντας.

Η Κουκουβιστιανή παράδοση αναφέρει τα εζής για την ιστορικότητα της Αγίας Τριάδας: Ανάμεσα στους Κουκουβιστιανούς Αγωνιστές, εκτός απ' τον οπληρχηγό Παπαντριά, υπήρχε

και κάποιος Παπανικόλας, που είχε δικό του ασκέρι (μπουλούκι, στρατ. ομάδα ατάκτων) από συγχωριανούς και άλλους. Όταν έφταναν τούρκικα αποσπάσματα στα ορεινά, έπαιρναν και οι Έλληνες τα μέτρα τους στήνοντας καραούλια και παρακολουθούσαν τις κινήσεις τους, ώστε σε κατάλληλη στιγμή να τους χτυπήσουν.

Κάποια φορά τ' ασκέρι του Παπανικόλα είχε πιάσει τα Μάρμαρα (την ψηλότερη κορφή ανατολικά της Αγ. Τριάδας, που δεσπόζει σ' όλη την περιοχή), καρτερώντας τους Τούρκους. Σαν είδε κάτω στο ίσιωμα πολλούς Τούρκους ο Παπανικόλας και θα 'ταν δύσκολη η αναμέτρηση σ' ανοιχτό χώρο, σκέφτηκε να τους παίξει μπλόφα και γι' αυτό φώναζε στ' ασκέρι του από τ' απέναντι καραούλι (τα Λάδρα):

«Να φύγει απ' τον Αι - Ηλιά (1)
ολάκαιρο τ' ασκέρι
και να 'ρθετε στην εκκλησιά
να στήσουμε καρτέρι».

Σαν άκουσαν την «παραγγελιά» οι Τούρκοι, έσπευσαν πρώτοι και ταμπουρώθηκαν μες στην εκκλησία. Η μπλόφα πέτυχε και οι Έλληνες τους κύκλωσαν απ' έξω, πολιορκώντας τους! Έπρεπε τώρα να τους εξαναγκάσουν να βγουν απ' την Αγία Τριάδα, για να τους ξεκάμουν. Γι' αυτό σκέφτηκε καινούριο τέχνασμα ο Παπανικόλας. Αν τους έριχναν ένα κιβέρτι με μελίσσες μες στην εκκλησία, θ' αναστατώνονταν οι Τούρκοι και πάνω στη σύγχυση θα τους εξόντωναν όλους. Γι' αυτό ο Παπανικόλας λέει στα παλικάρια του:

«Πάτε στη Γκούρα μια μαλλιιά,
στη Στρώμη για μελίσσια
και φέρτε τα στην εκκλησιά
να δώσουμε "μπαξίσια"» (2).

Τρέχουν κάποια παλικάρια στη Γκούρα (κτηνοτροφικό χωριό) για μαλλιιά και στη Στρώμη (είχε αναπτυγμένη μελισσοτροφία) για μελίσσια, για να τα φέρουν στην Αγία Τριάδα. Τοποθετούν τα σακιά με τα μαλλιιά έξω απ' τα παράθυρα - πολεμίστρες για ταμπούρια. Τα κιβέρτια πέταξαν μες στην εκκλησία, οπότε θούιξε το μελισσολόι, που πετάχτηκε αγριεμένο, κεντρίζοντας αδιάκοπα τους κλεισμένους Τούρκους. Μέσα στη σύγχυση οι Τούρκοι δεν

κουκουβιστιαν νεα

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΜΑΧΗ ΓΙΑ Τ' ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ

Από την εφημερίδα «ΑΛΛΑΓΗ» μεταφέρουμε την

πρόλαβαν «ν' ανοίξουν πύρ» και παραδόθηκαν «αμαχητί», χωρίς να 'χουν απώλειες οι Έλληνες.

Απ' τα χρόνια της τουρκοκρατίας, λοιπόν, έχει την ιστορία του το δοξασμένο 'ρημοκλήσι, που αιώνες τώρα συγκεντρώνει τόσο ενδιαφέρον. Οι πρόγονοί μας εξωραΐσανε το χώρο της εκκλησίας με κάμποσα πλατάνια που φύτεψαν τότε, για να ισοκρίνει ολόκληρη η απλοχωριά. Από κείνα υπάρχουν ακόμη πέντε, κουφалиσμένα τα περισσότερα απ' τη φθορά του χρόνου. Κάτω απ' αυτά τα αιωνόβια πλατάνια δροσίστηκαν γενιές και γενιές, πανηγυριώτες κι εκδρομείς, στρατοκόποι και τσελιγκάδες, στρατιώτες κι αντάρτες, σ' όλες τις εποχές και σ' όλους τους καιρούς, ειρηνικές και πολεμικές περιόδους, στα χρόνια της τουρκοκρατίας, στην κατοχή και στον εμφύλιο. Τα ιστορικά αυτά πλατάνια υπήρξαν σιωπηλοί μάρτυρες σε γεγονότα όλων των περιόδων των περασμένων χρόνων. Κάτω απ' αυτά τα πλατάνια διασκεδάζουν κάθε χρόνο χίλιοι και δυό χιλιάδες άνθρωποι, που τώρα φτάνουν απ' όλη την Ελλάδα, με κάθε είδους τροχοφόρο. Κάτω απ' αυτά τα πλατάνια δροσίστηκε και ξεκουράστηκε ο στρατηγός Ν. Πλαστήρας (μαύρος καβαλάρης) το καλοκαίρι του 1923, όταν διάβαινε για την 'Ανω Μουσούνιτσα, που θα έκανε τ' αποκαλυπτήρια της προτομής του 'Ηρωα της Αλαμάνας Διάκου στη γενέτειρά του. Εκεί περιποιήθηκε το Κοινοτικό Συμβούλιο του χωριού το στρατηγό, ενώ τα ντόπια όργανα (πίπιζα και νταούλι) έπαιζαν δημοτικά τραγούδια για την ψυχαγωγία της συνοδείας. Κάτω απ' αυτά τα πλατάνια γιόρταζαν παλιότερα την Ανάληψη του Κυρίου οι τσελιγκάδες του χωριού, που την άνοιξη είχαν τις στάνες τους στα γύρω απ' την Αγιά Τριάδα λιβάδια και αργότερα (τό καλοκαίρι) ανέβαζαν τα κοπάδια τους στα θερινά λιβάδια της Γκιώνας.

Συμπλήρωμα απαραίτητο πίσω απ' την εκκλησία είναι η βρύση με το κρουστάλλινο νερό της, που δροσίζει με τ' αγίασμό της κάθε διαβάτη διψασμένο. Σ' αυτό το χώρο των πλατανιών έστηναν στην κατοχή συχνά (μετά το κάψιμο της Καλοσκοπής το 1944) το Δευτεροβάθμιο Λαϊκό Δικαστήριο, για εκδίκηση διαφόρων υποθέσεων.

απάντηση που έδωσε το Υπουργείο Γεωργίας στο υπόμνημα των κατοίκων της Καλοσκοπής για το πρόβλημα των αγριογούρουνων:

«Το αίτημα κατοίκων της Καλοσκοπής για ελεύθερο κυνήγι του αγριογούρουνου όλο το χρόνο, δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί, γιατί δεν προβλέπεται απ' το νόμο και είναι καταστροφικό για την ενδημική θηραματική πανίδα. Επίσης δεν προβλέπεται κάποια αποζημίωση για περιπτώσεις ζημιών απ' τα θηράματα στις καλλιέργειες.

Οι καλλιεργητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν, ότι έχουν υποχρέωση να παίρνουν κάποια προληπτικά για τις περιπτώσεις αυτές μέτρα και να δέχονται τις

Στον ίδιο χώρο, που ήταν σταυροδρόμι του Αγώνα, έγινε η μάχη στην Αγιά Τριάδα (5.1.44) κι έχασαν τη ζωή τους 32 Αγωνιστές — 'Ηρωες της Εθνικής Αντίστασης. Είναι καιρός πια να στηθεί, καθώς αξίζει στη μεγάλη θυσία τους, ένα μεγαλόπρεπο ΜΝΗΜΕΙΟ.

Στα σημερινά χρόνια είναι έντονη η παρουσία πάρα πολλών προσκυνητών, που φτάνουν ως το παραδεισένιο καταπράσινο τοπίο για εκτόνωση και για να γλιτώσουν λίγες ώρες απ' την αφόρητη πιεστική ζωή της πόλης. Υπαίθρια ψητοπωλεία και καντίνες προσφέρουν πλούσια τα προϊόντα τους, αν και οι πιο πολλοί πανηγυριώτες κάνουν από μόνοι τους κουμάντο για το γεύμα. Κάτω απ' τα βαθύσκιωτα πλατάνια οι πανηγυριώτες πίνουν πάντα την ίδια θέση κατά χωριά και κατά συγγενικές παρέες, λες και υπάρχει κάποια σιωπηρή συμφωνία για τούτο, και απολαμβάνουν τα πλούσια εδέσματα και τις λικουδιές, που έχουν ετοιμάσει οι νοικοκυρές για το υπαίθριο γεύμα.

Μετά το γεύμα, λαϊκά συγκροτήματα προσφέρουν την ψυχαγωγία τους στους πανηγυριώτες, που στήνουν διπλούς και τριπλούς χορούς πάνω σε καταπράσινο και μαλακό φυσικό τάπητα.

Ο Σύνδεσμος, που καμαρώνει για την ιστορική επωνυμία του «ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ», κάνει ό,τι μπορεί για τη ζωντάνια του πανηγυριού και της παράδοσης. Ενισχύει όσο μπορεί τις προσπάθειες του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου για την ανακαίνιση και τη συντήρηση της ιστορικής εκκλησίας. Η παλιά εκκλησία, που είχε ειρειπωθεί, κατεδαφίστηκε το 1937 και χτίστηκε η σημερινή από Καλοσκοπίτες χτίστες. Πριν λίγα χρόνια το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο αντικατέστησε τη στέγη με τσιμεντόπλακα κι επικεράμωση, για να προστατεύεται το κτίσμα απ' τα νερά της βροχής.

(1) Η παράδοση λέει πως στα Μάρμαρα υπήρξε ξωκλήσι του Αι - Ηλίου. Εκτός αν πρόκειται για τον Αι - Ηλία της Παύλιανης, δυτικά.

(2) «Μπαξίσι» είναι το φιλοδώρημα και ο Παπανικόλας το είπε ειρωνικά, που τα μελίσσια θα ήταν ωραίο «φιλοδώρημα» στους Τούρκους.

ζημιές, όταν αυτές κυμαίνονται σε φυσιολογικά επίπεδα, όπως συνέβαινε άλλωστε στο παρελθόν...».

Μα, κύριοι αρμόδιοι, είναι δυνατό να πάρουν προληπτικά μέτρα οι καλλιεργητές και ποιά είναι αυτά τα μέτρα; Μήπως η περίφραξη κάθε καλλιεργήσιμου αγρού, που τ' αγριογούρουνα θα την ανασκάπτουν σαν τις μπουλτόζες; Εκτός αν ανεγείρουν τοίχους - φρούρια από μπετόν γύρω - γύρω. Και αφού «δεν προβλέπει ο νόμος» το ελεύθερο κυνήγι των αγριογούρουνων, αλλ' ούτε και κάποια αποζημίωση για περιπτώσεις ζημιών απ' τα θηράματα στις καλλιέργειες, πρέπει οι κάτοικοι να πάρουν τα μάτια τους και να εκπατριστούν, για ν' αναπτυχθεί η θηραματική πανίδα, όπως υποστηρίζουν οι κυνηγετικές οργανώσεις; Το νόμο, κ. Υπουργέ, που είναι έργο ανθρώπων, να τον συμπληρώσετε, ώστε «να προβλέπει και την προστασία των καλλιεργητών απ' όποιο δήποτε κίνδυνο».

Εμείς τονίζουμε, πως οι κάτοικοι βρίσκονται σε απόγνωση, εγκαταλειμένοι από κάθε κρατική προστασία και μέριμνα στο καυτό πρόβλημα, που τους τσουρουφλίζει το φετινό καλοκαίρι. Αν είναι συμφέρον να θυσιαστούν ζωτικά συμφέροντα των κατοίκων για να ζήσουν τ' αγριογούρουνα, ας γίνει κι αυτό για χάρη τους. Προπολεμικά, που δεν υπήρχε ούτε ένα αγριογούρουνο στην περιοχή, κατόρθωναν να ζουν σ' αυτό το ορεινό χωριό χίλιοι άνθρωποι, ενώ τώρα δεν μπορούν να μείνουν ούτε εκατό «προς δόξαν της πανίδας».

Και μην ξεχνάτε κύριοι αρμόδιοι του Υπουργείου Γεωργίας, κύριε Νομάρχη της Φωκίδας, πως η Καλοσκοπή στήριξε και πρόσφατα με πείσμα την ΑΛΛΑΓΗ, με ποσοστό ψήφων 57ο)ο (μοναδικό φαινόμενο στη Φωκίδα). Η Αλλαγή, όμως, να ιδούμε πότε θα φιλοτιμηθεί να την προστατέψει απ' τ' αγριογούρουνα...

Η ΓΙΟΡΤΗ

ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΙ ΕΛΕΝΗΣ

Γιόρτασαν και φέτος οι Καλοσκοπίτες του Αγ. Κωνσταντίνου κι Ελένης στο γραφικό ξωκκλήσι, που είναι στο Κεφαλόδρυσο, ανάμεσα σ' ένα παραδεισένιο τοπίο. Τελέσθηκε με κατάνυξη η Θεία Λειτουργία, που την παρακολούθησαν οι πιστοί, κάνοντας τον περίπατό τους ως το ξωκκλήσι, μ' ένα θαυμάσιο καλοκαιρινό καιρό. Τα νερά του κεφαλόδρουςου, που τρέχουν ακόμη γάργαρα στο ποτάμι και οι τρίλλιες των αηδονιών και κοτσυφιών, συμπληρώνουν με τη συναυλία τους την εικόνα του τοπίου. Τα λιθαδοχώρα απ' τη μια και το θαυπράσινο δάσος απ' την άλλη συνθέτουν ένα ζωγραφικό πίνακα ασύγκριτης ομορφιάς και απόλαυσης.

Και του χρόνου!

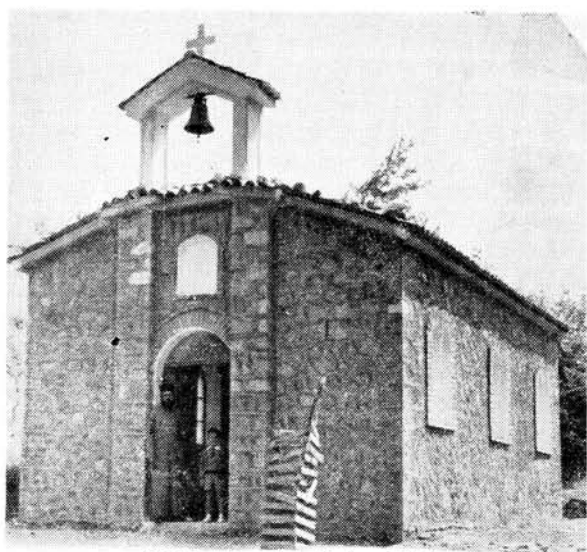

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Πραγματοποιήθηκε η τριήμερη εκδρομή του Συνδέσμου μας στις 10 - 12 του Μάη προς τη Β. Ελλάδα: Αθήνα - Βεργίνα - Βέροια - Έδεσσα - Θεσσαλονίκη - Επιστροφή. Άριστες εντυπώσεις αποκόμισαν οι εκδρομείς από την επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας, από τους αξιόλογους καταρράχτες της Έδεσσας, τους αρχαιολογικούς χώρους και το Μουσείο της ΠΕΛΛΑΣ, καθώς και των ευρημάτων των βασιλικών τάφων της ΒΕΡΓΙΝΑΣ που βρσκονται στο Μουσείο της Θεσσαλονίκης και γενικά απ' όλη τη διαδρομή, μέσα σ' ένα ανοιξιιάτικο τοπίο, όπου η φύση προκλητικά βρίσκεται σε οργασμό.

Εκδρομείς — μέλη του Συνδέσμου στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας (10—5—85)

Η Εκκλησία Αγία Ελένη

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Επειδή φέτος το πανηγύρι «έπεσε» πάνω στις εκλογές (2.6.85), πολλοί Καλοσκοπίτες βρέθηκαν στο χωριό για να ψηφίσουν. Έτσι, στις 3 του Ιούνη (γιορτή του Αγίου Πνεύματος) πανηγύρισαν στην Αγία Τριάδα, μέσα στο καταπράσινο παραδεισένιο τοπίο. Προσκύνησαν, ανάπνευσαν οξυγόνο με την ψυχή τους, δροσίστηκαν, έφαγαν και αποκόμισαν τις καλύτερες εντυπώσεις.

Και του χρόνου!

Το Χωριό μου

Μικρό μου χωριό
δος μου το χέρι,
το χέρι σου με τα πέντε άστρα
που σχεδιάζουν
στο γαλάζιο μέτωπο του ουρανού
το πρόσωπο της ευτυχίας.

Χρόνια και χρόνια
χρειάστηκε να σε κουδαλώ
σε τόπους μακρινούς,
για να ταΐζω τους φόβους μου
στις ταραγμένες νύχτες του χειμώνα
στις σκοτεινές αβύσσους της ψυχής μου.

Προσκυνητής
ακολουθώ τα μονοπάτια σου
και Συ,
όπως η χλόη της άνοιξης
που θωπεύει απαλά ο άνεμος,
λίκνιζεσαι στη σκέψη μου,
μπαίνεις μέσα μου,
νιώθω όμοιος με σένα,
λυπημένος και σιωπηλός,
σαν τα ψηλά βουνά σου
που δέχονται αδιαμαρτύρητα
τις χιονοστιβάδες
και καρτερούν υπομονητικά
την έκρηξη της άνοιξης.

ΗΛΙΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΧΡΕΟΣ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου, αντιπροσωπεύοντας όλα τα μέλη του, αποφάσισε να εκπληρώσει ένα ΧΡΕΟΣ οφειλόμενο σ' αυτούς που έπεσαν για τη Λευτεριά και για την Πατρίδα. Πρόσφατα τοποθέτησε στο Ηρώο του χωριού μια πλάκα, σαν ελάχιστο φόρο τιμής, με τα ονόματα αυτών που έπεσαν για τη Λευτεριά στην Κατοχή. Χρέος ακόμη οφείλουμε και σε κείνους που έπεσαν για την πατρίδα στους πολέμους 1897, 1912-1922, 1940-41 και σ' όσους έχασαν τη ζωή τους στον εμφύλιο 1946-49.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε μια σειρά ονομάτων των πολέμων, που μας έδωσαν παλιοί συγχωριανοί μας. Αν κάποιος ιδεί λάθος ή παράδειψη σ' αυτά τα ονόματα, ας μας γράψει ή ας τηλεφωνήσει, για να κάνουμε την αναγκαία διόρθωση, προτού οριστικοποιη-σουμε την τοποθέτηση της πλάκας.

Πεσόντες στρατιώτες τό 1897

- ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ
- ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΟΔ. ΤΣΩΝΟΣ

Τό 1912-1922

- ΙΩΑΝ. Π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ
- ΠΑΝΑΓ. ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
- ΙΩΑΝ. ΑΘ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΣΙΜΟΣ
- ΑΘΑΝ. ΧΑΡ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ
- ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΤΣΟΧΛΑΣ
- ΝΑΚΟΣ ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- ΠΑΝ. Λ. ΑΧΛΑΔΑΣ
- ΧΑΡ. Δ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ (στη Ρωσία)
- ΠΑΝ. Ι. ΤΣΑΠΑΡΑΣ
- ΠΑΝ. Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
- ΝΙΚ. ΗΛ. ΜΕΜΕΝΙΟΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩ. ΧΑΜΗΛΟΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΡΑΠΤΗΣ

Πέθαναν στρατιώτες κατά ή μετά την εκστρατεία της Μικράς Ασίας

- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΧΑΜΗΛΟΣ (1918)
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
- ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΑΞ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΟΛΛΙΑΣ
- ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝ. ΤΣΩΝΟΣ
- ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΤΣΟΚΑΣ
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΜΑΛΙΒΙΤΣΗΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡ. ΠΟΔΑΡΑΣ
- ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Ν. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Πεσόντες τό 1940-1941

- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΘ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
- ΗΛΙΑΣ Γ. ΛΙΤΣΟΣ

ΚΑΘΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΔΕΙΧΝΕΙ
ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ «ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ

Γράφει ο ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΧΑΣΙΑΚΟΣ

«Η δυστυχία του κόσμου οφείλεται στα κακά αποτελέσματα του εγωισμού, που γεννάει την απληστία, τη σκληρότητα, την εκμετάλλευση των άλλων»

ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

Ο εγωισμός ρυθμίζει τις ενέργειες του ανθρώπου ανάλογα με την ατομική συνείδησή του, που είναι αντίθετη με την πραγματικότητα. Οδηγεί τον άνθρωπο σ' ενέργειες που υπηρετούν τα ατομικά του και μόνο συμφέροντα, πάνω από κάθε άλλο καθήκον. Με τον τρόπο αυτό προσπαθεί να φαίνεται «επιτυχημένος» στη ζωή και να ξεχωρίζει από τους συνανθρώπους του.

Μεταφορικά, όμως, εγωισμός θεωρείται και η αξιοπρέπεια ή το φιλότιμο, που έχει θετικά αποτελέσματα, γιατί οι ιδιότητες αυτές ανεβάζουν ψυχικά και πνευματικά τον άνθρωπο και τον οδηγούν σε πράξεις ανωτερότητας. Ο αξιοπρεπής ποτέ δεν ταπεινώνεται για να πετύχει κάτι (αποφεύγει π.χ. το παράνομο ρουσφέτι) και ο φιλότιμος θυσιάζεται στη μάχη για να δείξει ανδρεία, που βοηθάει το σύνολο (τους συμπολεμιστές του) να νικήσει.

Γενικά ο εγωισμός είναι αρνητικό στοιχείο στη ζωή και καταστρεπτικός στο άτομο και στο σύνολο. Είναι πάθος αχαλίνωτο και ολέθριο. Ο εγωιστής που θέτει σαν σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του και μόνο, δεν μπορεί παρά να μεταχειρίζεται ανορθόδοξα μέσα σε βάρος των συνανθρώπων του, χωρίς ο ίδιος να πειθαρχεί στις ηθικές αρχές και χωρίς ν' αναπτύσσει τις κοινωνικές σχέσεις. Εγωιστικές τάσεις έχει ο άνθρωπος από τη γέννησή του. Βλέπουμε το παιδί να θέλει να «άρχει» εγωιστικά ανάμεσα στους συνομηλίκους του. Ο καθένας που κοιτάζει μια ομαδική φωτογραφία, ερευνά με το μάτι να ιδεί πρώτα τον εαυτό του και όχι το σύνολο της φωτογραφίας, γιατί του το επιβάλλει το «εγώ» του.

Το ίδιο συμβαίνει και με τα κοινωνικά σύνολα (κοινωνικός εγωισμός) που φροντίζουν μόνο και μόνο να εξυπηρετήσουν το δικό τους κοινωνικό συμφέρον σαν σύνολο, σε βάρος κάποιου άλλου συνόλου. Όποια ενέργεια εξυπηρετηθεί τον εγωιστή, τη θεωρεί αρετή και όποια παραβιάζει τα συμφέροντά του, τη θεωρεί κακία. «Εγωισμός» σημαίνει λατρεία του «εγώ». Δεν ταυτίζεται όμως με τη «φιλαυτία», γιατί είναι φυσικό ο καθένας να φροντίζει τον εαυτό του, όπως και τα ζώα. Δηλαδή αυτοσυντηρείται, χωρίς να παραβιάζει τα συμφέροντα των άλλων. Άλλωστε και η Γραφή παραγγέλλει: «Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σ' εαυτόν» που σημαίνει ότι δέχεται τη φιλαυτία, αλλά προστάζει να προσέξουμε και τον πάσχοντα συνάνθρωπό μας, πράγμα που ο εγωιστής ποτέ δεν το πράττει.

Ο εγωισμός, λοιπόν, είτε ατομικός είναι είτε κοινωνικός, οδηγεί το άτομο ή το σύνολο στην καταστροφή, γιατί θεμελιώνει ενέργειες απάνθρωπες και πράξεις βίας, προκειμένου να επιπλεύσουν άτομα ή σύνολα, για να φανούν «επιτυχημένα». Ο Νίτσε, φανατικός υπέρμαχος του άκρατου εγωισμού, παραμερίζει κάθε ηθικό, συναισθηματικό ή κοινωνικό εμπόδιο για την επιτυχή εξυπηρέτηση των συμφερόντων

ενός συνόλου. Ο ναζισμός σε τέτοιες θεωρίες στηρίχτηκε, κάνοντας πλύση εγκεφάλου στο λαό και πέτυχε την εγωιστική «υπεροχή» του γερμανικού λαού έναντι των άλλων λαών της Ευρώπης. Έτσι, με τα πιο απάνθρωπα μέσα θέλησε να θέσει τους άλλους λαούς στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του, γιατί τους έβλεπε σαν «κατώτερα όντα». Αλλά και κάθε είδος δικτατορίας μήπως ο εγωισμός δεν τη δημιουργεί; Ο Βούντ υποστηρίζει, ότι ο αχαλίνωτος και άμετρος εγωισμός παρουσιάζεται σε ανώμαλες και ταραγμένες εποχές του ανθρώπινου πολιτισμού (πολιτικές εκτροπές, πολέμους κλπ.) και φαίνεται ολοκάθαρα η κοινωνική κατάπτωση. Βλέπουμε ξαφνικά ασήμαντα ανθρωπάκια να παρουσιάζονται πρόθυμοι υπηρέτες των δικτατοριών, που νομίζουν ότι είναι ευκαιρία να «πετύχουν» σε τέτοιες ανώμαλες κι έκρυθμες περιστάσεις και ν' αναδειχτούν. Ο Σοπενχάουερ, μετριοπαθής, δέχεται τον εγωισμό ως κίνητρο μόνο, που ωθεί τον άνθρωπο και τα ζώα στην επιδίωξη της καλής ζωής, χωρίς με τούτο να παραβιάζει και τα συμφέροντα των άλλων. Τούτο σημαίνει, ότι ο άνθρωπος δεν ενδιαφέρεται για «επιτυχία» και «υπεροχή», αλλά μόνο για καλοζωία, να ικανοποιήσει δηλαδή τις βιοτικές ανάγκες.

Ο εγωισμός είναι αφύσικο συναίσθημα και αποτέλεσμα ηθικής κατάπτωσης κι εκφυλισμού του ανθρώπου. Είναι άρνηση της ηθικής και ανατρέπει τις βάσεις της ηθικότητας. Γεννάει το μίσος και την αλληλοεξόντωση μεταξύ ατόμων και κοινωνικών ομάδων (με ιδεολογικές ή φυλετικές αντιθέσεις). Το εγωιστικό ηθικό σύστημα θέλει τους άλλους όργανα για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του εγωιστή (ατόμου ή συνόλου). Ο εγωιστής ζει μόνο για τον εαυτό του, με τον πιο ταπεινό τρόπο. Κάθε εγωιστής, μορφωμένος ή αμόρφωτος, προβαίνει σε πράξεις αντικοινωνικές, με το δικό του τρόπο. Ο αγράμματος εκδηλώνει πρωτόγονα τα ένστικτά του για να κερδίσει «υπεροχή», όπως συμβαίνει στα ζώα. Ο μορφωμένος χρησιμοποιεί ένα σωρό τεχνάσματα (απάτες, διπλωματία, καταπίεση, εξαναγκασμό κ.ά.), για να δείξει στους άλλους ότι υπερέχει... Τους Έλληνες, σαν άτομα ή και σαν λαό, πόσες συμφορές δεν τους βρήκαν απ' τα αρχαία χρόνια ως τα πρόσφατα; Ας θυμηθούμε τον Ευρυδιάδη και το Θεμιστοκλή που διαφώνησαν εγωιστικά και θα χανόταν η ναυμαχία της Σαλαμίνας. Αργότερα, τους Έλληνες του '21, που παραλίγο να χαθεί η Επανάσταση, γιατί από εγωισμό ήθελαν όλοι τα «πρωτεία». Τα τελευταία πενήντα χρόνια πόσες φορές δεν ταλαιπωρηθήκαμε σαν σύνολο και σαν άτομα, γιατί βρήκαν ευκαιρία άνθρωποι εγωιστές να καταλύσουν κάθε έννοια δικαίου, προσβάλλοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Όπου υπάρχει εγωισμός δεν έχει θέση η ανθρωπιά, η αγάπη, ο αλtruισμός, η συμμετοχή στη χαρά και στη λύπη του συνανθρώπου. Στερεύει η ψυχή του εγωιστή από ανθρώπινα αισθήματα. Ο εγωισμός υποβαθμίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κατεβάζει τον άνθρωπο στην κατάστασή του ζώου. Ο εγωισμός είναι η πιο μεγάλη κατάρρα για την ανθρωπότητα. Ευτυχισμένος όποιος κατορθώνει και κόβει στη ρίζα τους τα κεφάλια της λερναίας ύδρας του εγωισμού και ν' απελευθερώνει τη συνείδησή του απ' αυτόν.

ΓΙΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

40 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Στις 8 του Μάη συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από τότε που τελείωσε ο Β' παγκόσμιος πόλεμος (1945) και οι λαοί γιορτάζουν τη ΝΙΚΗ τους.

Στην Ελλάδα μια Επιτροπή ετοιμάζει σχετική γιορταστική εκδήλωση, με ομιλίες, κλπ., για να γιορταστεί η επέτειος αυτή της παγκόσμιας Νίκης. Ειδικά η χώρα μας, που είναι τρίτη στη σειρά με τα περισσότερα θύματα του φασισμού και ναζισμού, μετά τη Σοβιετική Ένωση και την Πολωνία, έχει κάθε λόγο να γιορτάσει με χαρά τη μεγάλη Νίκη της ανθρωπότητας. Η Νίκη αυτή ας είναι το φεγγαρόλο αστέρι, που θα οδηγεί τους λαούς στην ειρηνική τους πορεία και ποτέ πια να μην επιτρέψουν στους ισχυρούς της γης μια πυρηνική αναμέτρηση, που θα σημάνει τον αφανισμό του ανθρώπινου γένους.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

«Ειρήνη υμίν» ΧΡΙΣΤΟΣ

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Ειρήνη των λαών αρμονική συμβίωση,
ζωοδότρα, πηγή αγαθών, ψυχοθρέφτρα,
κοντά σου όλα τα έθνη γυρεύουν λύτρωση
απ' τους αιματοπότες που ξεθεμιλιώνουν
μικρούς λαούς απ' τις πατρίδες τους
ή τους κάνουν τέφρα με ατομοβόμβες...
'Αγαλμα σ' έστησεν ο κηφιδόδοτος λαμπρό,
σε ύμνησαν οι ποιητές, οι σοφοί σ' ευλόγησαν
τις ταραχμένες τις ψυχές να γαληνεύεις!
Στο χαμογέλιο σου τ' αντρόγυνα παιδοκοπούν,
τα ζωντανά γεννοβολούν, καρπίζουνε τα δέντρα,
χωρίς πυρηνοχημικά ολοκαυτώματα...
Με σένα, Ειρήνη, παράδεισος η γης για όλους,
δίχως αρρώστιες, βία, πείνα κι αδικία...
Αδέρφια όλοι, χαρούμενοι, χωρίς πια σύνορα,
λεύτεροι να στήνουν πανηγύρια, υμνώντας σας:
Ειρήνη. Λευτεριά. Δικαιοσύνη. Δημοκρατία!
Ειρηνικοί μπροστάρηδες τα νιάτα, να χτίζουν
παλάτια ευτυχίας, να πετούνε στο διάστημα.
Παγκόσμιας γαλήνης άγγελοι, στο σύμπαν διαλαλώντας:
Κατάρα στους πολέμους, δόξα στους ειρηνοποιούς,
σε όλους ευδοκία, παντού και πάντα Ειρήνη!

ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ

Μουσική επένδυση
ΣΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ

Αθήνα, Μάρτης 1985

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Στις 12 του Μάη (Κυριακή) γιορτάστηκε η Παγκόσμια Ημέρα της ΜΗΤΕΡΑΣ. Αξίζει κάθε τιμή στη ΜΑΝΑ, το στήριγμα όλου του κόσμου, λίγα λουλούδια στη γιορτή της και περισσώτερη αγάπη κάθε στιγμή και κάθε ώρα. Έτσι, θα δείχνουμε την ευγνωμοσύνη μας και το ανεξόφλητο χρέος μας απέναντί της, που με τόση στοργή μας έφερε στη ζωή.

Σκέφτομαι τη Μητέρα μου

Κεράκι της υπομονής και του καημού λιδάνι,
μόν' όποιος δεν σε γνώρισε στο γου του δε σε θάνει!
Να κάθεσαι να ξενοχτάς, σε ατέλειωτα νυχτέρια,
κεντώντας με τα ευγενικά, μα κι άξια κείνα χέρια.

Να κάθεσαι να ξενοχτάς, να πλένεις και να υφαίνεις
και κάποτε να σιγοκλάις, την πίκρα να γλυκαίνεις.
Βασιλικός μου μοίρισε και δυσμός και λεβάντα:
Σκέφτομαι τη Μητέρα μου κι αγιάσανε τα πάντα.

ΚΟΥΛΗΣ ΑΛΕΠΗΣ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΡΥΜΩΝ

Από 16-26 του Μάη πραγματοποιήθηκαν γιορταστικές εκδηλώσεις για το 10ήμερο των Εθνικών Δρυμών, που καθιέρωσε το Υπουργείο Γεωργίας να γιορτάζεται το Μάη κάθε χρόνο. Τέτοιοι Δρυμοί υπάρχουν στην Πάρνηθα, στον Παρνασσό, στην Οίτη και σ' άλλα βουνά μας.

Στις εκδηλώσεις γίνονται ομιλίες, περιηγήσεις κι εκδρομές στους Δρυμούς, γεύματα υπαίθρια, χοροί κλπ.

Τα δάση που υπάρχουν γύρω στην Καλοσκοπή, αναμφισβήτητα, εναι απ' τους πιο καλούς φυσικούς Δρυμούς της χώρας μας, με τοπία θαυμάσια για εκδρομές, όπως το Κεφαλόβρυσο, η Αγιά-Τριάδα, η Τράκα κ.ά.

Ας διαφυλάξουμε σαν τα μάτια μας τα δάση μας απ' τις πυρκαϊές και από κάθε κίνδυνο.

Εκδρομείς στην Τράκα της Γκιώνας (1955). Από αριστερά όρθιοι: Ι. Θ. Τόσκας, Ταξ. Ν. Κόλιας, Γ. Π. Μώρης, Γ. Χασιακός, Ντίνα Τόσκα, Φωτούλα, Ρούλα και Παν. Ν. Χαραλάμπους. Καθιστοί: Ν. Ταξ. Κόλιας, Δ. Π. Κυριαζής

ΕΡΩΤΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΚΗΣΗ

Γράφει ο ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Ο Μπάμπης με την Ντίνα ήταν γειτονόπουλα και συνομήλικοι. Μαζί πήγαιναν στο Δημοτικό Σχολείο. Στα μαθήματα την βοηθούσε ο Μπάμπης, σαν καλύτερος μαθητής που ήταν.

Χτυπώντας η καμπάνα, άρπαζαν τις υφαντές τσάντες τους και μασουλώντας αρμυροστράγαλα, πούφτιαχναν οι μανάδες τους στη γάστρα, ανηφόριζαν παρέα για το σχολείο τους.

Χέρι - χέρι περνούσαν από τις λασπωμένες στράτες τις νεροσυρμές και τα χαντάκια.

Καθισμένοι στα σκαλοπάτια των σπιτιών τους διάβαζαν μαζί τα βιβλία τους ή έλυναν τα προβλήματα τους. Κι ύστερα με τ' άλλα παιδιά της γειτονιάς έπαιζαν στ' αλώνια του χωριού «κρυφτό».

Τελειώνοντας το Δημοτικό ο Μπάμπης, καταπιάστηκε με τις γεωργικές δουλειές του χωριού, ενώ η Ντίνα ακολούθησε τον πατέρα της στην πολιτεία, εξελίχθηκε κι έγινε μια ωραία, λυγρόκορμη κοπέλα. Όταν επισκεπτόταν το χωριό της, κουνιστή και λυγιστή ούτε που έδινε σημασία στον παλιό φίλο της και συμμαθητή της. Ψευτοπερήφανη κι εγωίστρια, τον απόφευγε. Ενώ εκείνος, ο άμοιρος, την αγαπούσε, την είχε εικόνισμα μέσα στην καρδιά του. Ευκατάστατη η δική της οικογένεια. Φτωχή και ασήμαντη η δική του.

Ο πόλεμος του '40 ανάγκασε τους ξενιτεμένους χωριανούς να επιστρέψουν στις ρίζες τους και να καλλιεργήσουν τα εγκαταλειμμένα χωράφια τους για να μην πεινάσουν.

Γυρίζοντας ο Μπάμπης από την Αλβανία, βρήκε την Ντίνα ανασκουμπωμένη να σκάβει, μαζί με τους δικούς της, τους κήπους της. Το κρυφό εκείνο αίσθημά του, που ήταν φωλιασμένο μέσα του θέριεψε πάλι. Στην αρχή προσπάθησε να την πλησιάσει και να της μιλήσει. Να της γνωστοποιήσει τον καημό του και την φλογερή επιθυμία του, να την κάμει γυναίκα του. Εκείνη, όχι μόνον απέκρουσε την πρότασή του, αλλά τον ειρωνεύτηκε κιόλας. Σαν να μην έφτανε αυτό, την πρότασή του εκείνη την σχολιάζε κοροϊδευτικά στον κύκλο της και στις φίλενάδες της ακόμα.

Αυτή η συμπεριφορά της τον τραυμάτισε ψυχικά. Έτσι, το πήρε απόφαση, ο φτωχός Μπάμπης, ότι η κοπέλα, που από μικρός αγάπησε, δεν τον ήθελε. Περιφρονούσε την ταπεινή του οικογένεια. Επειδή ο πατέρας της, πουλώντας γάλα, οικονόμησε πέντε δεκάρες παρίστανε την μεγάλη, την φτασμένη!

Καλά που δεν της έστειλα και προξενιό, έλεγε μέσα του ο Μπάμπης, τότε θα γινόμουν αρεζίλι των σκυλιών.

Κι όταν ένα φεγγαρόλουστο βράδυ θέριζαν, με τις οικογένειές τους, στην Αγία Τριάδα, παρόλο που τα χωράφια τους είχαν αρκετή απόσταση, η δροσερή αύρα του βουνού έφερνε ως τ' αυτιά του ερωτευμένου Μπάμπη το πειραχτικό τραγούδι της Ντίνας, η οποία σκόπιμα το επαναλάμβανε δυο και τρεις φορές, από σαδισμό, για να τον βασανίζει:

«— Έλα ρε Χαραλάμπε να σε παντρεύουμε να φάμε και να πιούμε και να χορέψουμε.

— Δεν τη θέλω, δεν την παίρνω, άλλα λόγια

βρε παιδιά,

Τί καμώματα είν' τούτα, με το ζόρι παντρειά!!»

Κάθε στροφή αυτού του τραγουδιού ήταν μαχαιριά στα στήθια του καημένου του Μπάμπη.

Ένα βράδυ έξαφνα παρατηρήθηκε ασυνήθιστη κίνηση στο σπίτι της Ντίνας και κατά τα μεσάνυχτα ακούστηκαν ντουφεκίες. Ο Μπάμπης κατατρομαγμένος βγήκε στην εξώπορτα, να ιδεί τί συμβαίνει. Πληροφορήθηκε, ότι αρραβωνιάστηκε η καλή του μ' έναν μορφονιό του περιβάλλοντός της. Ένας κόμπος έσφιγγε όλη τη νύχτα το λαιμό του και απ' τη στενοχώρια του δεν έκλεισε μάτι.

Καταπίνοντας το πικρό εκείνο ποτήρι, ορκίστηκε να εκδικηθεί...

Στις αρχές Αυγούστου έγινε ο γάμος. Σείστηκε ο μαχαλάς από τα λαλούμενα, τα τραγούδια και τα χαρούμενα ξεφωνητά των χορευταράδων συγγενών και φίλων του νέου ζευγαριού.

Ύστερα από μερικές μέρες ήρθε η σειρά τους να ποτίσουν σ' ένα απομακρυσμένο χωράφι. Ο νεροφύλακας τους έδωσε το νερό τη νύχτα. Έτσι, το νιόπαντρο ζευγάρι πήγε αποβραδís στο κτήμα του κι έστρωσε τις κουβέρτες του κάτω από την τεράστια καρυδιά. Αφού έβαλαν το νερό να ποτίζονται οι διψασμένες πατάτες, ύστερα ξάπλωσαν στο υπαίθριο στρώμα τους και χάρηκαν τον έρωτά τους στο δροσερό και τόσο ευχάριστο εκείνο περιβάλλον. Κι όταν αποκαμωμένοι αποκοιμήθηκαν, ο Μπάμπης, που ήταν κρυμμένος και καιροφυλακτούσε, έθεσε σ' εφαρμογή το τολμηρό και ριψοκίνδυνο σχέδιό του. Πήγε κοντά στη «δέση» του νερού και στο πιο απόκρημνο σημείο της πλαγιάς κατέστρεψε το αυλάκι τελείως, ώστε να χρειαστεί αρκετή ώρα για το φτιάξιμό του. Έτσι, ο καταπόνητος κόπηκε. Όταν το νερό έπαψε να κελαρύζει στον όχτο του χωραφιού, δίπλα απ' το «γιατάκι» του νιόπαντρου ζευγαριού, ο σύζυγος τ' αγροίκησε. Άφησε την γυναίκα του να κοιμάται, νομίζοντας πως δεν θα χασομερίσει, γιατί πίστευε πως θα κόπηκε εκεί πλησίον και, κρατώντας το φανάρι του, πήρε το μονοπάτι ακολουθώντας το αυλάκι. Βλέποντας ο Μπάμπης το φως να απομακρύνεται μέσα στη θεοσκότεινη νύχτα, σιγουρευμένος πλέον, πραγματοποίησε το καλομελετημένο σχέδιό του. Έρποντας σύρθηκε κάτω από τις κουβέρτες που κοιμόταν η αγαπημένη του κι έγειρε στο πλάι της. Κι όπως ήταν ξαπλωμένη στο πλευρό, χωρίς μεγάλη διαδικασία «βολεύτηκε». Η μισοκοιμισμένη γυναίκα πιστεύοντας πως είναι ο άνδρας της αρκέστηκε να ψελλίσει: «— Πάλι τα ίδια άρχισες... Άσε με λίγο να κοιμηθώ!!!»

Επειδή δεν έβγαζε άχνα, η γυναίκα απόρρησε. Σ' αυτό συνετέλεσε και ο ασυνήθιστος τρόπος που μεταχειρίστηκε, γυρνώντας απότομα ήρθε πρόσωπο με πρόσωπο με τον Μπάμπη τον γείτονά της.

Από την στριγγλιά της δούξε η ρεματιά. «— Πα-

ΟΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑ

(Μια συγκλονιστική συμβουλή της βαθιάς Ξούλας)

Τον Ιούνιο του 1949 βρέθηκα με 24ωρη άδεια στο σπίτι μας. Υπηρετούσα στρατιώτης στο Β' ΕΤΟ (στη Μακρόνησο, όπως θα δούμε πιο πέρα). Μπαίνοντας στην κουζίνα του μαγαζιού μας βρήκα καθισμένες γύρω - γύρω τις... μισές γυναίκες του χωριού μας. Η χαρά όλων ήταν μεγάλη που μ' έβλεπαν, γιατί ήταν ξαφνική η εμφάνισή μου, αλλά και η δική μου έκπληξη ακόμα μεγαλύτερη:

— Πού βρέθηκε όλος αυτός ο κόσμος; Η μητέρα μου και η Χρυσούλα η αδελφή μου, πριν ακόμα με καλωσορίσουν, με τράβηξαν έξω και κλαίγοντας με απελπισία μου είπαν:

— Τί θα μαγειρέψουμε να φάει όλος αυτός ο κόσμος; Και μου εξήγησαν πως είναι κατατρεγμένοι. Ο Κατσώτας (ένας ταξιαρχος που είχε αναλάβει να «καθαρίσει» την περιοχή της Παρνασσίδας από τους «συμμορίτες», όπως χαρακτήριζαν τους αγωνιστές που αναγκάστηκαν να ξαναπάρουν τα βουνά, ύστερα από το διωγμό τους, μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας. Έτσι, ο μεγάλος αυτός «στρατηλάτης» άδειασε από τους κατοίκους όλα τα χωριά του «βιλαετιού» του και ο κόσμος σκόρπισε στους τέσσερις ανέμους. Μερικοί συγγενείς κατέφυγαν σε μας.

Το πρόβλημα, που δημιουργήθηκε στο σπίτι μας, ήταν σοβαρό τόσο οικονομικό όσο και εξυπηρέτησης τόσων ανθρώπων. Πόσον καιρό μπορούσες να διαθρέψεις τόσα στόματα; Οι γυναίκες βρισκόμενες σε αμηχανία, αφού μπερδούκλωναν η μια την άλλη, σταυροχεριάζονταν και παρακολουθούσαν αμέτοχες την αγωνία των δικών μου, για να τα φέρουν βόλτα. Το κουβέντισα με τον πατέρα μου και του έδωσα την ιδέα να τους πει να πιάσουν δουλειά στα εργοστάσια. Με απέτρεψε. Πήρα το θάρρος να τους το πω εγώ, με όση λεπτότητα απαιτούσε η περίπτωση.

— Γιατί κάθεστε με σταυρωμένα χέρια και δεν πάτε στα εργοστάσια να δουλέψετε και να βγάλετε λεφτά; Και η απάντηση ήταν η ίδια «εν ενί στόματι

λιάνθρωπε, πώς τόλμησες να έρθεις κοντά μου». «— Μη φωνάζεις, γιατί είμαι αποφασισμένος για όλα. Βλέπεις οπλοφορώ και θα σε σκοτώσω. Κάτσε, λοιπόν, φρόνιμα και ξέχασέ το αυτό. Σα να μη συνέβη τίποτα. Μ' έπρηξες τόσα χρόνια. Σου δίνω τον λόγο μου, πως δεν θα σε ξαναενοχλήσω ποτέ πιά. Έλα, άλλη μια φορά τώρα, και φεύγω. Μη φοβάσαι ο άντρας σου πάει να φέρει το νερό».

Ανήμπορη να αντισταθεί, υπόκυψε στο ερωτικό του πάθος.

Απόλυτα ικανοποιημένος από την επιτυχία του ο «ερωτευμένος» διαστής, χάθηκε μέσ' το πηχτό σκοτάδι της νύχτας.

Μετά από αρκετή ώρα ήρθε ο άντρας της. Δεν του είπα τίποτα. Άλλωστε, τί θα έβγαίνει; Απλούστατα θα ρεζιλεύονταν όχι μόνον στο χωριό, αλλά σ' ολόκληρη την επαρχία. Από τον εξευτελισμό της εκείνο θα ήταν δακτυλοδειχτούμενη. Ύστερα πάλι, σκέφτηκε, θα βάλω τους δυο άντρες να σκοτωθούν. Έτσι, καταπίνοντας το «κορόμηλο», προτίμησε τη σιωπή. Όσο για τον Μπάμπη, κράτησε πράγματι και κείνος το στόμα του κλειστό.

και μια καρδιά»:

— Τί έκαμει λέει; Π'τάνεις θα γίνουμε να πάμε στ'ς φάμπρικες; Τόση και τέτοια ήταν η προκατάληψη και η άγνοια των ανθρώπων της υπαίθρου για τις εργαζόμενες στα εργοστάσια γυναίκες των πόλεων. Πως, ενώ αυτές, που ξημεροβραδιάζονταν με το τσαπί στα χωράφια, στον ήλιο και στα χιόνια, ήταν «κυρίες», ενώ οι εργάτριες στις φάμπρικες που δούλευαν οχτώ ώρες και κάθονταν και τις Κυριακές ήταν «π'τάνεις»...

Το βέβαιο είναι πως όλος αυτός ο βίαια ξεριζωμένος κόσμος στη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου, κατέκλυσε τ' αστικά κέντρα, με τα γνωστά αποτελέσματα. Όσο για τις δικές μας φιλοξενούμενες, μόλις έπιασαν λεφτά στα χέρια τους, με το πρώτο βδομαδιάτικο, όρμησαν να πάρουν σειρά προτεραιότητας στα καταστήματα των... ραπτομηχανών του Σίγγερ!! Βλέπεις εκτός από το «φαγείν», χρειάζεται και το «ενδύεσθαι». Πάνε οι προκαταλήψεις για τις «φάμπρικούδες», πάει και η παραδοσιακή οικοτεχνία του αργαλειού. Η «εξέλιξη» στο σχήμα της ραπτομηχανής τίνανε στον αέρα την προαιώνια παράδοση.

Και η συμβουλή της γιαγιάς:

Δεν μούμινε ώρα να βγω από το σπίτι, να συναντήσω κανένα φίλο. Έτσι η γιαγιά, που караδοκούσε να με ξεμοναχιάσει βρήκε ευκαιρία να πει δυο λόγια:

— Μαρέ αγγουνά μ', πες μ' τ'ν αλήθεια. Πηρητάς ικεί που εν' αφτοίν'οι στρατιώτες, που γράφ'νει γράμμα στον παπά, πως τάχα μ' σκουτώσαν δέκα κι δεκαπέντε ανθρώπ'ς, κι τ' μάνα τ'ς, κι τ' αδέρφια τ'ς, κι τώρα μητανουγάν, κι ζητούν συνχώρησ';

Έμεινα άναυδος απ' αυτή την άρτια πληροφόρηση της «άξεστης», «αμόρφωτης», «ορεσίδιας» γριάς. Πού τάκουσε αυτά τα τρομερά συμβαίνοντα;

— Κάθε Κυριακή στ'ν κκλησά, ου παπα-Κώστας μας διαβάξ' καμπόσα τέτοια γράμματα απόυ πιδιά, που τα γουριζήτει ιδώ στ' γειτονιά. Ιμένα δεν μ' αρέθ'νει αυτάνα, γιατί ξέρου πως είν' ψέματα κι έχου αηκουστά, πως σα βασανίζ'νει, για να ναν τα γράφ'τει. Για σένα δεν έχου ακούσ' ακόμη. Θέλου να ακούεις τη συμβουλή μ'. Ουότ κι να σ'κάμνει, ισύ να μη γράψ'ς τέτοιου γράμμα, γιατί θα είν' ντρουπής για ούλινούς μας. Ισύ δεν κρέν'ς ψέματα. Άειντε κι νά'ης τ'ν ιφκούλαμ'.

Η «συμβουλή» της γιαγιάς με συγκλόινε. Άντε τώρα εσύ, ας είσαι ακόμα κι ο... Καραφώτης, ο «μέγας βασανιστής» του Τάγματος, να υπογράψεις αυτά τα βρωμερά και από σφιλιδικά μυαλά βγαλμένα γράματα. —«Δηλώσεις Μετανοίας», ήταν το... καλλιτεχνικό τους ψευδώνυμο— να τα στείλεις στις εφημερίδες, στον πρόεδρο και τον παπά της γειτονιάς σου.

Πόσο ψυχικό κουράγιο μούδωσε η «αγράμματη» εκατοχρονίτισσα γιαγιά! Τόσο, που το μετάφερα και μετάδωσα την ευχή της και στ' άλλα παιδιά στο Μακρονήσι και που ένοιωσαν κι αυτά, ότι ο κόσμος έξω δεν πιστεύει αυτά που τους γράφουμε, γιατί μας ξέρει, όπως ξέρει και τον τρόπο που μας βάζουν να τα γράφουμε.

ΘΥΜΙΟΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Ασκητικές μορφές

ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΗΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΣ

— ΠΕΤΡΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ —
(ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΛ. ΧΑΣΙΑΚΟΣ, 1980 - 1936)

Ήταν ο μικρότερος από τους δυο γιούς του Αλέξη Χασιακού, ο Γιάννης κατά κόσμο (Πέτρος το μοναχικό του όνομα), που νέος αναχώρησε στο Άγιον Όρος για να μονάσει ως το θάνατό του, σε ηλικία 56 χρόνων. Στο διάστημα της μοναχικής ζωής του προσηλώθηκε με αφοσίωση στο μοναχικό βίο, με δράση δημιουργική και κοινωνική. Με τη φιλομάθειά του εξελίχθηκε πνευματικά και χειροτονήθηκε Ιερέας σε μοναστήρι (Ιερομόναχος).

Στην τριετία 1920 - 1923, που η Κουκουβίστα δεν είχε παπά (ο παπα-Γιάννης Χασιακός χειροτονήθηκε παπάς στο χωριό το 1923) ο Παπαπέτρος είχε έρθει επανειλημμένα για Πάσχα στο χωριό και ιερούργησε, για να μη μείνουν χωρίς Ανάσταση οι χωριανοί. Τελευταία του επίσκεψη στο χωριό ήταν το 1926.

Ο Παπαπέτρος ήταν μια γλυκιά φυσιογνωμία, προσωποποίηση της καλοσύνης και της αρετής. Μαθήτευσε στον Αγιογραφικό Οίκο «Νέα Σκήτη» κοντά στον αγιογράφο δάσκαλό του μοναχό ΑΝΑΝΙΑ κι έγινε ένας λαμπρός αγιογράφος. Τα έργα του κοσμούν πάμπολλες εκκλησίες σ' ολόκληρη την Ελλάδα, απ' όπου έπαιρναν παραγγελίες. Στην Κουκουβίστα εννιά εικόνες κοσμούσαν το τέμπλο του παλιού Αι-Γιώργη από το 1922, που αγιογραφήθηκαν «δια χειρός Πέτρου Ιερομονάχου», όπως αναγράφεται πάνω σ' αυτές. Αργότερα, μετά την καταστροφή της παλιάς εκ-

κλησίας μεταφέρθηκαν στην Παναγία ως το 1955, που τις επανέφεραν στο σημερινό Αι-Γιώργη. Όμοιες εικόνες υπάρχουν και σ' εκκλησίες γειτονικών χωριών, όπως στο Οινόχωρι και αλλού, που φέρνουν το όνομα του αγιογράφου Παπαπέτρου.

Ο Παπαπέτρος δεν ήταν ο ερημίτης του Αγίου Όρους, αλλά Ιερομόναχος που είχε επικοινωνία με τον έξω κόσμο, γι' αυτό και συχνά ταξίδευε έξω απ' το χώρο των Μοναστηριών. Πίστευε πως η επικοινωνία με τους λαϊκούς δυναμώνει την πίστη τους.

Το σημείωμα τούτο καταχωρείται στη μνήμη του Καλοσκοπίτη Αγιογράφου Παπαπέτρου για τα 49 χρόνια απ' το θάνατό του.

Με την ευκαιρία αναφέρουμε, ότι στο Άγιον Όρος μόνασαν και δυο ακόμη Καλοσκοπίτες. Ο ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ (αδελφός του Δημ. Χρηστίδη - Καμπέτσου), που σαν έχασε την οικογένειά του (ήταν παντρεμένος) κι έμεινε ολομόναχος, έφυγε στο Άγιον Όρος και μόνασε. Επίσης πήγε Μοναχός και ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΧΛΑΔΑΣ (αδελφός του Χαρ. Αχλάδα - Ζέτσα), που έλαβε το μοναχικό όνομα «Πάσις». Τελευταία φορά που επισκέφθηκε το χωριό ήταν το 1955.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— «ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ ΕΝΟΣ ΤΟΠΟΥ» — το χρονικό της καταστροφής της Υπάτης (17 Ιουνίου 1944), Θεοκτ. Αθ. Λαϊνά, Αθήνα 1985, σελ. 32.

Ένα διβλίο - ντοκουμέντο για το ολοκαύτωμα της φθιωτικής κωμόπολης Υπάτης κατά την κατοχή, που τα σπίτια της έγιναν «παρανάλωμα του πυρός». Η Ιστορία τοποθέτησε την Υπάτη δίπλα στα Καλάβρυτα και στο Δίστομο, την Κουκουβίστα και άλλα μέρη, που τα θυσίασαν όλα για τη Λευτεριά. Αξίζει να διαβάσει κανείς αυτό το διβλίο, για να θυμάται ... και να μην ξεχνά!

— «ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ», Νομαρχία Φωκίδας, 1985, σελ. 100. Είναι ένας ΟΔΗΓΟΣ για να εξυπηρετείται κάθε πολίτης, που έχει σχέση και συναλλαγές με οποιαδήποτε Δημόσια Υπηρεσία του Νομού. Το διβλίο πληροφορεί τον πολίτη πως θα ενεργήσει και σε ποια Υπηρεσία του Νομού θ' απευθυνθεί, για να μάθει σχετικά με κάθε υπόθεσή του, χωρίς να ταλαιπωρείται. Περιλαμβάνει τις Υπηρεσίες που εδρεύουν στην πρωτεύουσα του Νομού, την Άμφισσα, και σ' άλλα επαρχιακά κέντρα (Ιτέα, Δελφούς, Δεσφνα, Γραβιά, Λιδωρίκι κλπ.), από τα οποία εξυπηρετούνται τα γύρω χωριά. Βοηθάει, το διβλίο, στη γνωριμία του πολίτη με τους Υπαλλήλους, που θα τον εξυπηρετήσουν και στην ανάπτυξη καλών σχέσεων ανάμεσά τους. Με άλλα λόγια βοηθάει πολύ το διβλίο, αν όχι στην εξαφάνιση του τέρατος που λέγεται «γραφειοκρατία», τουλάχιστο στη συρρίκνυσή του.

Γ. Α. Χ,

Η Παιδαγωγική μας στήλη

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Σήμερα λιγότερο, παλιότερα περισσότερο, τον πατέρα τον χαρακτήρισαν «μεγάλο απόντα» της οικογένειας, όχι βέβαια με κριτήρια βιολογικά και οικονομικά, αλλά με το μέτρο της επίδρασής του στην ψυχική εξέλιξη του παιδιού, στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του.

Αρκετοί πατέρες, στη σημερινή κοινωνία και οικογένεια, που διαφέρει τόσο από την εποχή της προηγούμενης γενιάς, εθακολουθούν να έχουν τη νοοτροπία εκείνης της εποχής και να παίζουν το ρόλο που έπαιζε ο δικός τους πατέρας. Τότε υπήρχε καταμερισμός ευθυνών. Ο πατέρας είχε την ευθύνη του διορισμού, ενώ η μητέρα είχε εξολοκλήρου την ευθύνη της αγωγής του παιδιού.

Σήμερα, όμως, που και η μητέρα εργάζεται έξω από το σπίτι, που ο ρυθμός της ζωής έχει αλλάξει, οι απαιτήσεις απ' τα παιδιά μας σε δραστηριότητες κι επιδόσεις είναι μεγάλες, οι ευθύνες μοιράζονται ορίζοντα, δηλαδή και οι δύο γονείς έχουν το μερίδιό τους στις διάφορες υποχρεώσεις της οικογένειας.

Νέο τύπο πατέρα, λοιπόν, απαιτεί η σημερινή ζωή: Πατέρα συνυπεύθυνο στην αγωγή του παιδιού, άξιο βοηθό και αντικαταστάτη της μητέρας σ' όλους τους τομείς. Πατέρα γεμάτο αγάπη και καλοσύνη, που με την πνοή του να ζωογονεί όλους γύρω του, με το κύρος και τη δύναμή του να εμπνέει το αίσθημα της σιγουριάς και της αισιοδοξίας και με τις γνώσεις και το ήθος του να γίνεται πρότυπο για μίμηση.

Ο πατέρας πρέπει ν' ασχολείται όσο περισσότερο μπορεί με τα παιδιά του.

Η ζεστασιά, που δημιουργεί η παρουσία του στο σπίτι, έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από οποιαδήποτε υλική προσφορά του. Η απουσία του, εκτός από το ότι τον αποξενώνει, αφήνει τα παιδιά στην αποκλειστική επίδραση της μητέρας, με βλαβερές συχνά επιπτώσεις ιδιαίτερα στ' αγόρια. Τ' αγόρια επιζητούν να ταυτίζονται με το πατρικό πρότυπο, κάτι που είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς τους.

Ο σύγχρονος πατέρας πρέπει να πάψει να είναι ο «μεγάλος απών», πρέπει να παίξει το ρόλο του.

Η αυταρχικότητα και η τυραννική συμπεριφορά πρέπει να εξαφανιστούν. Η αυταρχική συμπεριφορά δείχνει συνήθως άτομο, που του λείπει το κύρος να επιβληθεί στο παιδί. Τέτοια συμπεριφορά από τον πατέρα κάνει τα παιδιά δειλά, δισταχτικά, χωρίς πρωτοβουλία.

Ασφαλώς δεν πρέπει να δείχνει αστάθεια στις αποφάσεις του και υποχωρητικότητα, γιατί τότε πάλι χάνει το κύρος του. Πρέπει να δρει τη χρυσή τομή. Έτσι τον θέλουν τον πατέρα σήμερα οι ψυχολόγοι, οι παιδαγωγοί και οι συνθήκες της σημερινής ζωής. Ας κατέβει από τη θέση του ψυχρού, αμίληκτου τιμωρού κι ας πλησιάσει με στοργή το παιδί του κι ας θυσιάσει περισσότερο χρόνο από την ψυχαγωγία του κι από την εργασία του ακόμη. Είναι η μεγαλύτερη προσφορά, που μπορεί να δώσει για ένα καλύτερο παιδί, για μια καλύτερη κοινωνία.

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΓΑΪΤΗ

«ΦΩΝΕΣ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΙ»

— Χρονογραφήματα —
(Αθήνα, 1984, σελ. 144)

Το νέο βιβλίο του Ρουμελιώτη Δημοσιογράφου και λογοτέχνη Γιάννη Γαϊτή «Φωνές και ψιθύροι» είναι πρωτότυπο στο είδος του. Περιέχει χρονογραφήματα, που χρόνια δημοσίευε στην εφημερίδα του «Τα νέα της Ρούμελης».

Το χρονογράφημα είναι ξεχωριστό είδος στο χώρο της λογοτεχνίας κι έχει τη δική του αξία. Έχει πρώτ' απ' όλα επικαιρότητα, σχολιάζει εποχές, γεγονότα, ήθη κι έθιμα, πολιτική, εκδηλώσεις κλπ. Περιέχει, επίσης, πολλές αλήθειες που τονώνουν το χαρακτήρα του αναγνώστη και φρονηματίζουν τους «ατακτούντες» στη ζωή. Πολλές φορές όσα περιέχει ένα χρονογράφημα είναι και προφητικά, γιατί δεν περνά πολύς χρόνος κι επαληθεύουν όσα γράφτηκαν.

Το χρονογράφημα δεν είναι ένα ξεκαθαρισμένο λογοτεχνικό είδος, όπως το διήγημα, η αφήγηση, το δοκίμιο κλπ., αλλ' είναι «κάτι απ' όλα», είναι η συνισταμένη θα λέγαμε των άλλων ειδών της λογοτεχνίας στον πεζό λόγο. Ο Ζ. Παπαντωνίου είπε, πως είναι «κάτι μεταξύ κύριου άρθρου και σχολίου, με περισσότερη αδρότητα διατυπωμένο».

Ο χρονογράφος με το λόγο του εκφράζει τη σκέψη και τα αισθήματα ενός κοινωνικού συνόλου, γι' αυτό και συγκινεί τους αναγνώστες.

Τα χρονογραφήματα του Γ.Γ. είναι πολύ ευχάριστα και δροσερά. Διαβάζοντάς τα κανείς νιώθει χαρούμενος, αγάλλεται η ψυχή του, βρίσκει μέσα σ' αυτά τον ίδιο τον εαυτό του και τον ικανοποιεί η γλαφυρότητα και το λογοτεχνικό ύφος του συγγραφέα.

Τα 60 χρονογραφήματα του Γ.Γ. είναι γραμμένα με ρεαλισμό —εκεί είναι και η αξία τους— αλλά και με στοχασμό και λυρισμό, σαν πεζοτράγουδα. Πολλά απ' αυτά είναι εύθυμα κι ευχάριστα, αλλά και διδακτικά. Άλλα σκορπίζουν χαρά και άλλα θλίψη, ανάλογα με τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα γύρω από κάποιο επίκαιρο θέμα.

Σε πολλά χρονογραφήματα υμνείται η φύση και οι εποχές. Σε άλλα σχολιάζονται κοινωνικές εκδηλώσεις κι επαινούνται ή στηλιτεύονται ανθρώπινες πράξεις. Άλλα, πάλι, αναφέρονται σε γιορτές και στη ζωή των κατοίκων της Ρούμελης, ιδιαίτερα της ορεινής. Δεν ξεφεύγει καμιά πλευρά της ζωής, που να μην την πιάνει η πέννα του συγγραφέα και να μην την παρουσιάζει.

Το χρονογράφημα είναι η «ειδικότητα» του συγγραφέα των «Φωνών και ψιθύρων». Ο τίτλος του βιβλίου είναι επιτυχής, γιατί πράγματι ο συγγραφέας συλλαμβάνει, με την αισθητήρια κεραία της ψυχής του, κάθε «φωνή και ψιθύρο» από τη ζωή γενικά, έμψυχων και άψυχων. Γι' αυτό δεν πρέπει να λείπει το βιβλίο από καμιά βιβλιοθήκη. Κάθε χρονογράφημα που διαβάζουμε είναι δροσερό μαϊστράλι στην κουρασμένη ψυχή μας κι έχει πάντοτε επικαιρότητα, χωρίς να την εξασθενίζει το πέρασμα του χρόνου.

Γ. Α. ΧΑΣ,

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

(Από το ομόνυμο βιβλίο του Π. Γ. ΤΟΥΜΠΑ)

Η Κουκουβίστα είναι ένα όμορφο χωριό στους πρόποδες της Γκιώνας. Το 1940 είχε 1.100 κατοίκους, όλοι τους καλοί άνθρωποι, εργατικοί, τίμιοι, νοικοκυραίοι και με το νόμο δεν δημιουργούσανε ποτέ προβλήματα. Τις διαφορές τους τις λύνανε πάντα ήσυχα και νόμιμα και δεν τραδούσανε ποτέ τα άκρα. Μοιραζόντουσαν τις χαρές και τις λύπες τους. Το πρόβλημα του ενός ήταν και πρόβλημα για όλους. Όταν σε κάποιον συνέβαινε ένα κακό, έτρεχε όλο το χωριό να τον βοηθήσει σε ό,τι χρειαζότανε και όταν κάποιος είχε χαρά στο σπίτι του ήταν χαρά για όλους. Επίσης ήταν άνθρωποι πολύ φιλόξενοι. Όταν κάποιος ξένος περνούσε από το χωριό και χωρίς να γνωρίζει κανέναν, δεν είχε πρόβλημα που θα κοιμηθεί ή τι θα φάει, κάποιος θα τον φιλοξενούσε και με πολύ ευχαρίστηση μάλιστα. Οι δραστηριότητες των Κουκουβιστιανών ήταν διάφορες. Ασχολούνταν με το εμπόριο, τις τέχνες, την επιστήμη, αλλά περισσότερο με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Γενικά η Κουκουβίστα ήταν μια κοινωνία αξιολάτρευτη.

Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος που συγκλόνισε ολόκληρη την ανθρωπότητα δεν άφησε απέξω την Κουκουβίστα.

Το 1940, στις 28 Οκτωβρίου, η Ιταλία κήρυξε τον πόλεμο στην Ελλάδα. Ο ελληνικός στρατός, όχι μόνο απέκρουσε τον εισβολέα, αλλά του κατάφερε και μεγάλα πλήγματα. Για μήνες ο ιταλικός στρατός υποχωρούσε και με πολύ μεγάλες απώλειες. Το πέμπτο «Σαρανταδύο» σύναγμα, με τους ηρωικούς τοσολιάδες της Λαμίας έγραψε το έπος της Αλβανίας με χρυσά γράμματα. Ανάμεσά τους και τα νειάτα της Κουκουβίστας, που διακρίθηκαν για την παλληκαριά τους και τον ηρωισμό τους.

Οι απώλειες που είχε το χωριό μας στον Ελληνο-ιταλικό Πόλεμο ήταν: δο νεκροί ο Ηλίας Γ. Λίτσος και ο Παναγιώτης Ε. Θεοχάρης και πολλοί τραυματίες ένας από αυτούς ο Ανδρέας Ανδριτσόπουλος που έχασε το ένα του πόδι.

Μετά από 6 μήνες, τον Απρίλιο του 1941, μας κηρύξαν τον πόλεμο και οι Γερμανοί. Έτσι η Ελλάδα των επτά εκατομμυρίων κατοίκων, βρέθηκε να πολεμάει με δυο αυτοκρατορίες, που διέθεταν πολλά εκατομμύρια στρατό και υπερσύγχρονο πολεμικό υλικό. Ο στρατός μας δεν ήταν δυνατόν ν' αντέξει. Το τεράστιο αυτό βάρος, μας ανάγκασε να υποχωρήσουμε με αποτέλεσμα να βρεθούμε υπό την κατοχή δυο μεγάλων κρατών. Τα πάντα διαλύθηκαν. Ο βασιλιάς και η κυβέρνηση φύγανε. Ο στρατός διαλύθηκε και όλα μέινανε στο έλεος των κατακτητών, οι οποίοι ανενόχλητοι κάνανε ό,τι θέλανε. Αρπάζανε, σκοτώνανε, δέρνανε, ανάλογα με τα κέφια τους.

Στο χωριό δεν είχαμε μόνιμα στρατεύματα κατοχής, γιατί δεν υπήρχε αυτοκινητόδρομος, αλλά κάνανε επιδρομές. Ερχόντουσαν όποτε θέλανε, αρπάζανε τις φτωχικές μας σοδιές, τα ζώα μας και ό,τι άλλο τους χρειαζότανε, ξυλοκοπούσανε όποιον τους έκανε κέφι και όποτε θέλανε φεύγανε.

Αλλά σαν να μην έφταναν οι ξένοι, είχαμε και τους δικούς μας. Όλοι οι φονιάδες, όλοι οι εγκληματίες, ο κάθε τεμπέλης, έπαιρναν ένα όπλο και λήστευαν τον κόσμο. Σε πιάνανε στο δρόμο και σου παίρνανε ό,τι είχες. Ακόμα και τα ρούχα που φορούσες αν τους αρέσανε. Είχανε αποθρασυνθεί τόσο πολύ, που μπαίνανε και μέσα στα σπίτια, και παίρνανε ακόμη και τη μοναδική γίδα που είχε ένας φτωχός, για να τρώνε τα παιδιά του λίγο γάλα. Έτσι είχε δημιουργηθεί χάος και μια κατάσταση απελπιστική. Δεν ήξερες αν η αυριανή μέρα θα σε βρεί ζωντανό.

Από την Κουκουβίστα δεν έγινε ληστής κανένας ποτέ. Αλλά ο Έλληνας ο σωστός και γνήσιος δεν είναι μοιρολάτρης και δεν χάνει το κουράγιο του και τις ελπίδες του και δεν σταυρώνει τα χέρια ακόμα και στη χειρότερη στιγμή της ζωής του. Στην περίπτωση αυτή, σκέφτηκε πως δεν μπορεί να έλθει το τέλος του, επειδή το θέλουν ορισμένοι. Έπρεπε να αντιδράσει, έπρεπε να συνεχίσει τον αγώνα κατά του εχθρού και να τον πολεμήσει όπως και όπου μπορεί.

Πολύ γρήγορα αρχίσανε να δημιουργούνται αντιστασιακές οργανώσεις και να δίνεται το σύνθημα για αντίσταση κατά του κατακτητή. Το σύνθημα αυτό, βρήκε σύμφωνο τον ελληνικό λαό, ο οποίος από τη φύση του ελεύθερος δεν δέχεται τη σκλαβιά με τις ταπεινώσεις και τα επακόλουθά της.

Οι οργανώσεις και τα συνθήματα πλήθαιναν κάθε μέρα και σε λίγο έκαναν την εμφάνισή τους και τα πρώτα ένοπλα αντάρτικα τμήματα, που αρχίσανε να κτυπούν τους Γερμανοϊταλούς. Το αντάρτικο στη Ρούμελη άρχισε να φουντώνει για καλά.

Τον Αύγουστο του 1942, έκανε την εμφάνισή του στο χωριό το πρώτο ένοπλο αντάρτικο τμήμα.

Ήταν γιορτή και όλοι οι κάτοικοι βλέπουν ξαφνικά, να μπαίνει στο χωριό μια ομάδα από οπλισμένους άνδρες, που οι περισσότεροι από αυτούς είχαν

«Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Συντακτική Επιτροπή:
ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΜΗΛΟΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ
ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Επιμέλεια ύλης:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΛΑΤΗΣ
(Γερανίου 7, Αθήνα)

γένια. Ο κόσμος φοβήθηκε, γιατί νόμισε πως ήταν ληστές. Εκείνοι τους καθυσύχασαν, λέγοντάς τους, πως ήτανε αντάρτες και όχι ληστές και πως ο μοναδικός σκοπός που πήρανε τα όπλα είναι να ελευθερώσουν την πατρίδα από τους κατακτητές. Αυτός που μιλούσε στους συγκεντρωμένους χωριανούς ήταν ο αρχηγός τους, ο Άρης Βελουχιώτης.

Ο Βελουχιώτης ήταν τότε περίπου σαράντα χρονών, μετρίου αναστήματος, με γένια, με ματιά κοφτερή και με φωνή κοφή και βροντερή. Όταν τον κοίταζες, πλημμύριζες από συναισθήματα, όπως φόβο, εμπιστοσύνη, δύναμη.

Αργότερα, όταν το αντάρτικο έγινε στρατός με χιλιάδες αντάρτες, ο Άρης τους άντρες που έπαιρνε μαζί του δεν τους διάλεγε από τους καλύτερους, αλλά έπαιρνε μαζί του τους φοβισιάρηδες και τους ατίθασους, που τους μετέτρεπε τους μεν πρώτους σε ατμόμητα παλληκάρια, τους δε δεύτερους σε πειθαρχικούς και ήσυχους. Με έναν αρχηγό σαν τον Άρη Βελουχιώτη άλλαζε τελείως ο χαρακτήρας τους.

Όταν μιλούσε στους συγκεντρωμένους χωριανούς, όλοι κρέμονταν από το στόμα του μαγεμένοι. Τα λόγια του ήτανε γεμάτα δύναμη, πίστη και αυτοπεποίθηση. «Πρέπει να ενισχύσουμε το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο», είπε ο Άρης «και ενώνοντας τις δυνάμεις μας, να πολεμήσουμε τους κατακτητές». Μετά ορκιστήκανε στην εκκλησία του χωριού. Εκεί δώσανε όρκο ενώπιον Θεού και ανθρώπων και τον όρκο αυτόν τον κρατήσανε ως το τέλος.

Η Αυγουστιάτικη εκείνη μέρα στο χωριό ήταν τελείως διαφορετική από τις άλλες. Όλα φαίνονταν αλλιώς. Ο ήλιος, οι άνθρωποι, τα πάντα λαμποκοπούσαν. Ένα κέφι, μια χαρά και μια αισιοδοξία γέμιζε όλους τους ανθρώπους.

Θα απορήσει κανείς και θα πει, πως από μια ομάδα ανθρώπων ξαφνικά αλλάξανε τα πάντα και πήρε ο κόσμος τόσο θάρρος. Μόνο αν ζούσε κείνη την εποχή και σε τούτο το μέρος θα μπορούσε κάποιος να το καταλάβει. Μέσα στο φόβο και στην απελπισία, ήταν μια ακτίδα από λαμπερό φως, μια ελπίδα, ένα κουράγιο για τη ζωή.

Ξαφνικά καταλάβαμε πως δεν είναι σωστό να τρώμε χαστούκια και να σκύβουμε το κεφάλι, καταλάβαμε πως είμαστε άνθρωποι και πως έχουμε το δικαίωμα να ζήσουμε ελεύθεροι και δεν είναι σωστό να έρχεται ο κάθε τεμπέλης να μας παίρνει τον ιδρώμα μας, το μόχθο μας, τη ζωή μας. Έπρεπε να αγωνιστούμε για τη λευτεριά μας και για το δικό μας.

Το πρώτο μέτρο που έλαβε το αντάρτικο, ήταν για την κλεψιά. Μάζεψε όλους τους ληστές και τους είπε «εάν θέλετε να κρατάτε όπλα, θα έρθετε μαζί μας να πολεμήσουμε τους κατακτητές. Εάν δεν θέλετε, να πάτε στα σπίτια σας να εργαστείτε. Όσο για την κλεψιά, τέλος». Οι περισσότεροι από αυτούς πήγανε στο αντάρτικο και γίνανε από τους πειθαρχικότερους και καλύτερους πολεμιστές.

Τώρα οι Ιταλοί, εκτός από τον περίπατο που έκαναν στο χωριό για βόλτα και για αρπαγές, είχαν κι έναν άλλο σκοπό. Θέλανε να πιάσουν τους «Μαλαντρίνο», έτσι λέγανε οι Ιταλοί τους αντάρτες. Για να

τους πιάσουν, ανεβήκανε πάνω στη Γκιώνα. Εκεί δρισκόντουσαν οι λίγοι αντάρτες, που υπήρχανε, και τους περιμένανε και όταν φθάσανε πίσω από την Μπραίλα, στο ρέμα του Ρικά, τους πλακώσανε στο τουφεκίδι και δεν γλίτωσε κανείς.

Μετά οι Ιταλοί, για να δικαιολογήσουν το ρεζιλίκι τους, κάνανε το εξής: Φέρανε νύχτα στο χωριό μια μεγάλη δύναμη, που κύκλωσε την περιοχή και μάζεψε όλους τους άνδρες στην πλατεία του χωριού. Εκεί άρχισαν να ρίχνουν με όλο τον οπλισμό τους στους απέναντι βράχους για να ακουστεί πως γίνεται μάχη. Έπειτα έγραψαν στο στρατιωτικό νακοινωθέν της ημέρας πως «κατόπιν πολυώρου σκληρής μάχης στο ύψωμα «Σταυρός», εφονεύθησαν πολλοί «Μαλαντρίνο» και συνελήφθησαν πολλοί αιχμάλωτοι». Αλλά ούτε μάχη είχε γίνει, ούτε σκοτωμένοι υπήρχανε. Όσο για τους αιχμαλώτους τους είχαν πιάσει στα σπτια τους, την ώρα που κοιμόντουσαν και δεν είχαν καμιά σχέση με τους αντάρτες. Μετά τους πήγαν στη Θήβα και τους βάλανε σε στρατόπεδο τρεις μήνες. Κι επειδή δεν τους έδιναν να φάνε, τους κουδάλαγαν οι γυναίκες τους ψωμί από τό χωριό στη Θήβα, με τα πόδια.

Η απόσταση από την Κουκουβίστα στη Θήβα, είναι 140 χιλιόμετρα. Δηλαδή αυτές οι γυναίκες, οι μεγάλες ηρωίδες, κάνανε αυτή την διαδρομή των 280 χιλιομέτρων περπατώντας και φορτωμένες στην πλάτη τρόφιμα, πολλές φορές με κρύο, με βροχές και χιόνια και το φόβο από ξένους και ντόπιους. Η θυσία αυτών των γυναικών πρέπει να μείνει αξέχαστη.

(Συνεχίζεται)

Λερναία Ύδρα

Ο εγωισμός οδηγεί σε πράξεις ταπεινές
κι εξευτελίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
Κουρελιάζει τη σκέψη του ανθρώπου
κι εξουθενώνει το πνεύμα.
Θερειύουν πρωτόγονα ένστικτα
κι αφανίζει τις ανθρώπινες σχέσεις.
Αν προσπαθούσαμε να κόψουμε τα κεφάλια
της Λερναίας Ύδρας του εγωισμού,
πόσο καλύτερη θα ήταν η ζωή!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΓΑΪΤΑΝΗ

Κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο του Ρουμελιώτη Δημοσιογράφου και λογοτέχνη Γιάννη Γ. Γαϊτάνη, «ΦΩΝΕΣ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΙ», χρονογραφήματα από τη ζωή, τα ήθη, τα έθιμα και τον κόσμο της Ρούμελης.

Προλογίζει ο διαλεχτός Ρουμελιώτης λογοτέχνης, Μιχάλης Σταφυλάς.

Την εικονογράφηση του βιβλίου έκαναν ο Σπύρος Βασιλείου και ο Γιάννης Βαγενάς.

Πωλείται σ' όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία των Αθηνών και από τον εκδότη (τηλ. 9826565).

— Λυρικά πεζοτράγουδα που θα συγκινήσουν!

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΠΑΡΑΔΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΕΛΑΣ

Στην Στρώμη είχαν συμφωνήσει να συναντηθούν η 8η ομάδα ανταρτών Παρνασσίδας (ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ) με το Αρχηγείο Φθιώτιδας (ΑΡΗΣ, ΘΑΝΟΣ, ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ και ΑΘΩΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ). Πράγματι η συνάντηση έγινε. Για πρώτη φορά οι Στρωμίτες έδλεπαν τόσο αντάρτικο. Όλο το χωριό μαζεύτηκε στο καφενείο του χωριού. Σαν έφτασε ο ΑΡΗΣ χάλασε ο κόσμος από τον ενθουσιασμό των Στρωμιτών. Ο Άρης φίλησε το χέρι του Παπαριστείδη. Οι χωριανοί μάζεψαν αρκετά τρόφιμα και όλοι μαζί, αντάρτες και χωριανοί, έφαγαν και τραγουδούσαν τραγούδια της Λευτεριάς. Από την Δρέμισσα ειδοποίησαν τον Άρη πως ένα απόσπασμα Χωρ) κής πήγε εκεί και θα διανυχτέρευε στη Δρέμισσα. Οι αντάρτες είπαν στους Στρωμίτες πως θα φύγουν για την Γκιώνα. Αλλά δεν πήγαν στην Γκιώνα, κινήθηκαν προς την Δρέμισσα.

Οι χωροφύλακες στη Δρέμισσα τακτοποιήθηκαν σε καταλύματα και το στρώσαν στον ύπνο.

Τη νύχτα οι αντάρτες περικύκλωσαν το χωριό και τα χαράματα ο Άρης με μια ομάδα μπαίνει στο χωριό και τους πιάνει στον ύπνο.

Αφήνει σκόπιμα να πέσουν μερικοί πυροβολισμοί από μέσα κι έξω απ' το χωριό, για να πεισθούν οι χωροφύλακες ότι είναι κυκλωμένοι. Βάζει μια φωνή και ζητάει να παραδοθούν. Ωστόσο μερικοί χωροφύλακες προσπαθούν να αμυνθούν και πυροβολούν στον αέρα. Ο Άρης επαναλαμβάνει: «Στο όνομα της Πατρίδας και του Ελληνικού Λαού σας διατάσσω να παραδοθείτε! Εδώ ταγματάρχη του ΕΛΑΣ Άρης Βελουχιώτης. Μη φοβάστε, δε θα σας πειράξει κανείς. Ο επικεφαλής σας να παρουσιαστεί σε μένα». Αμέσως κινείται προς το μέρος τους άφοβα.

Τότε αναθάρρησε ο επικεφαλής τους και δειλά - δειλά ξετρώπωσε, είδε τη σημαία να κυματίζει στο αντικρινό δουνό και με θάρρος πλησιάζει τον Άρη, που τον διατάσσει να δώσει εντολή στους χωροφύλακες να παραδοθούν, δεν πρέπει να χυθεί αίμα Ελληνικό.

Ο Άρης δεν ταύτιζε τους χωροφύλακες με το καθεστώς των δοσιλόγων. Και είχε πολύ δίκιο. Γιατί πάρα πολλοί χωροφύλακες, υπαξιωματικοί και λιγότεροι αξιωματικοί πήραν τα όπλα τους και πέρασαν στον ΕΛΑΣ.

Ο Άρης δεν χάνει καιρό. Προχωρεί στον αφοπλισμό του αποσπάσματος (7 - 8 χωροφυλάκων) και καταστρώνει νέο σχέδιο, μόλις πληροφορείται από τον επικεφαλής του αποσπάσματος Ενωματάρχη Κουφοδήμο, ότι και άλλα αποσπάσματα βρίσκονται αυτή τη στιγμή στα διπλανά χωριά Κουκουβίστα και Μαυρολιθάρι. Πείθει, χωρίς καθυστέρηση, τον Κουφοδήμο να πάει στο τηλέφωνο τους συναδέλφους του και να τους καλέσει σε δόθηια, λέγοντάς τους, ότι έχει κυκλώσει τους Καρραλιδανούς και να τρέξουν, μην φύγουν.

Στο μεταξύ ο Άρης έχει στείλει τρεις ομάδες κι έχουν στείλει, σε κατάλληλα σημεία, ενέδρες περιμένοντας τ' αποσπάσματα που θα έρχονταν. Με λίγες

τουφεκιές στον αέρα οι χωροφύλακες παραδίνονται. Ο Άρης δίνει αυστηρές εντολές να μην ανοίξει μύτη. Ο Θεοχάρης από την ομάδα του Καρραλίθανου, σαν συγκεντρώθηκαν οι 38 αιχμάλωτοι χωροφύλακες, όρμηξε και τράβηξε δυό χαστούκια στην Ενωματάρχη Κουφοδήμο για εκδίκηση. Ο πρωτοκαπετάνιος Άρης αγρίεψε και τον κατσάδιασε.

Ο Θάνος που δρέθηκε εκεί, πήρε το Θεοχάρη ανάμερα και τον ορμήνεψε. Τον έπεισε και ο Θεοχάρης γυρίζει ντροπιασμένος στον Κουφοδήμο και του λέει: «Έφταιξα! Με είχες πικράνει, γιατί βασάνισες τις γυναίκες μας, χωρίς να φταίνε σε τίποτα. Όμως δεν είμαστε λεύτεροι να λύσουμε τις διαφορές μας. Έχουμε κατακτητές. Ανήκω στον ΕΛΑΣ τώρα και ο ΕΛΑΣ έχει αρχές, πρέπει να ξεχάσουμε τις προσωπικές μας διαφορές. Γι' αυτό που έκανα, σου ζητώ συγνώμη. Κι αν δεν σου αρκεί αυτό, τότε δος μου και συ δυο χαστούκια να πατίσουμε».

Αμίλητοι οι χωροφύλακες παρακολουθούν την σκηνή. Κατάπληκτοι μένουν σαν βλέπουν το θεριό Θεοχάρη να ζητάει συγνώμη.

Ο Ενωματάρχης Κουφοδήμος έκπληκτος κι αυτός από την αλλαγή του Θεοχάρη, στρέφεται προς τον Άρη και με σταθερή φωνή φωνάζει:

«Κύριε ταγματάρχα, είστε πραγματικός αρχηγός, αφού καταφέρατε να ημερώσετε αυτά τα θεριά και να τα βάλετε στον ίσιο δρόμο».

— Την επομένη (καθώς θα γράψω άλλη φορά) της μάχης του Ρεικά τους 38 χωροφύλακες τους άφησε όλους λεύτερους ο Άρης, αφήνοντας τα σιδερικά τους... στους αντάρτες.

Στην 8η ομάδα Παρ) δος εκτός τον Καρραλίθανο, Θεοχάρη, Πολύχρονο, τάχτηκαν και οι Γ. Φουσέκης, Πλιατσικούκας και Θ. Μπάφας.

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ

(Από την «Ιστορία της Αντίστασης
1941 - 44, Εκδόσεις ΑΥΛΟΣ)

Καταφυγή

Ορθή, δίνεις το χέρι στο Βελούχι
εσύ Βελούχι μου στη Γκιώνα και στην Οίτη
Οίτη, πλαγιάζεις με τον Καλλίδρομο συντροφικά.
Κύκλος αετών
στα χείλια σας η καλημέρα.
Βράχια, ρουμάνια, ξέφωτα
ρίζες, αγρίμια, καταβόθρες,
λιθάρια, δέντρα και νερά
αιώνες αποκούμπι.
Ζωή σαν το αλάτι πατρίδα χωρίς επίθετα.

ΣΤΕΡΙΟΣ ΔΗΜΟΥΛΗΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΟΥ

Αγαπητοί φίλοι, πνευματικά μου παιδιά,

Έχουν περάσει 39 περίπου χρόνια από τότε που δρέθηκα στην Καλοσκοπή, το 1946, ως Κοινοτικός Δάσκαλος και αργότερα, το 1950, διορισμένος από το Υπουργείο Παιδείας. Έρθα στο χωριό φορτωμένος με υψηλά ιδανικά και πολλή θέληση, έτοιμος να τα προσφέρω σε σας, τα νιάτα της Καλοσκοπής, προετοιμάζοντάς σας για τον αγώνα της ζωής.

Νομίζω, πρόσφερα ό,τι καλύτερο μπορούσα απ' την ύπαρξή μου και απ' τη νεανική μου ζωτικότητα για τη μόρφωσή σας και την εξέλιξή σας. Από τη δύναμή μου πρόσφερα και στο χωριό για την ανασυγκρότησή του και τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής: Ανέγερση σχολείου κι εξοπλισμό με τ' απαραίτητα για τη λειτουργία του μέσα, ανέγερση εκκλησίας (και σεις μαζί μου στη σκαλωσιά για το ανέβασμα των κεραμιδιών στη σκεπή), λειτουργία Νυχτερινού Σχολείου για την εξαφάνιση του αναλφαριθμισμού κ.ά. Μπροστά τραβούσε ο δάσκαλός σας και πίσω ακολουθούσατε σεις, για να πετύχουμε τον αντικειμενικό μας σκοπό, δηλαδή τη μόρφωσή σας και την πνευματική και κοινωνική εξέλιξή σας.

Πολλοί από σας συνεχίσατε τις σπουδές σας στη δευτεροβάθμια ή και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Έτσι, όταν μεγαλώσατε, αγόρια και κορίτσια, δημιουρήσατε μια αξιόλογη επαγγελματική σταδιοδρομία είτε ως δημόσιοι και στρατιωτικοί υπάλληλοι, είτε ως επαγγελματίες, τεχνίτες, ιδιωτικοί υπάλληλοι, επιχειρηματίες κλπ. στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό (Αμερική, Γερμανία κ.α.).

Θέλω να πιστεύω, πως θεμέλιο για την εξέλιξή σας υπήρξε το ξεκίνημα με τη βασική μόρφωσή σας απ' το Δημοτικό Σχολείο. Τότε σφυρηλατήθηκε ο χαρακτήρας σας, που στη μετέπειτα ζωή σας έμεινε σταθερός και βρήκατε το σωστό κοινωνικό κι επαγγελματικό προσανατολισμό σας. Χαρακτηριστικό γνώρισμα στην πορεία της ζωής σας υπήρξε η μετριοφροσύνη και η σύνεση που σας ακολουθεί.

Τα χρόνια εκείνα, που μαθητεύσατε κοντά μου, παρέλαβα την αγνή ψυχούλα σας απ' τα χέρια των περικών γονιών σας και την έπλασα όσο γινόταν καλύτερα, σύμφωνα με τα διδάγματα της Παιδαγωγικής και της Ψυχολογίας. Έτσι, η προσπάθειά μας εκείνη καρποφόρησε και σεις γίνατε άνθρωποι συγκροτημένοι στη ζωή σας και ωφέλιμοι στο κοινωνικό σύνολο. Τώρα είστε όλοι οικογενειάρχες, με παιδιά που βρίσκονται πάνω στην ανάπτυξή τους. Σαν σωστοί γονείς τους δίνετε την αγωγή, που και σεις πήρατε, κάποτε στο μικρό φτωχό χωριό μας και αποτέλεσε το σταθερό βάθρο για την παραπέρα εξέλιξή σας. Βοηθήστε τα παιδιά σας, που φοιτούν σε σχολεία όποιας βαθμίδας (Δημοτικό - Γυμνάσιο - Λύκειο - Πανεπιστήμιο), σύμφωνα με τις υποδείξεις της παιδαγωγικής επιστήμης και με τις δικές σας δυνατότητες. Η μόρφωση των παιδιών σας είναι κεφάλαιο που τοκίζεται με το υψηλότερο επιτόκιο και θ' αποδώσει πολλαπλάσια πνευματικά και κοινωνικά κέρδη στη ζωή τους.

Σας καμαρώνω κάθε φορά, που σας συναντώ στις

Το θερινό Σχολείο της Καλοσκοπής. Τα παιδιά παίρνουν πρωινό ρόφημα (6-9-46)

διάφορες εκδηλώσεις στην Αθήνα και στις γιορτές του χωριού και χαίρομαι αφάνταστα για την πρόδοό σας και για τις οικογενειές σας. Σας συνιστώ ποτέ να μην ξεχάσετε τις όμορφες ώρες που περάσαμε μαζί στο Δημοτικό Σχολείο, γιατί θα παίρνετε δύναμη απ' αυτή τη ζωντανή πηγή των παιδικών σας αναμνήσεων, που θα τη μεταβιβάζετε και στα παιδιά σας.

Με την αγάπη μου και την εκτίμησή μου

Ο Δάσκαλός σας
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

ΟΜΗΡΟΙ ΣΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΘΗΒΑΣ (1942)

(Συνέχεια απ' το τεύχος 48 του Δελτίου)

131. ΔΑΝΙΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Δημ.
132. ΔΑΝΙΗΛ ΗΛΙΑΣ του Περ.
133. ΔΑΝΙΗΛ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ σύζ. Δημ.
134. ΔΑΝΙΗΛ ΜΑΡΙΑ του Δημ.
135. Αδελφές ΧΑΣΙΑΚΟΥ του Ιω.
136. ΠΑΝΟΣ ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ο Σύνδεσμος θερμά ευχαριστεί τον ανώνυμο ΔΩΡΗΤΗ, που διέθεσε τη δαπάνη για τις πλάκες, τις οποίες τοποθέτησε πρόσφατα στο Ηρώ του χωριού. Σεβόμαστε την επιθυμία του Δωρητή για να κρατηθεί η ανωνυμία του και μας συγκινεί, που υπάρχουν ακόμη σήμερα άνθρωποι με τόσο μετριοφροσύνη!

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Από την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΓΡ. ΧΑΣΙΑΚΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

Της αγάπης

«Σας περικαλώ κοπέλες,
με τις άσπρες θαμπακέλες,
να με θάνετε στη μέση,
να φιλήσω όποια μ' αρέσει.
Να φιλήσω τη Βασίλω,
πού 'ναι κόκκινη σα μήλο;
Να φιλήσω τη Μαρία;
Ειν' κοντή η κακομοίρα
Να φιλήσω την Κρουστάλλω;
Ειν' ψηλή και δεν την φτάνω.
Να φιλήσω την Ελένη,
πού 'ναι χαμηλά ζωσμένη;
Να φιλήσω τη Μαργάρω;
Σκιάζομαι να μην την πάρω.
Κι έτσι μ' έβαλαν στη μέση
κι άρπαξ' όποια μου αρέσει».

«Κόρη, που πας απάνω τη ρόκα γνέθοντας;
Κάτσε να πάμ' αντάμα στο δρόμο παίζοντας».

Της αγάπης

«Δεν στόειπα Γιώργη μ' μια και δυο,
δεν στόειπα τρεις και πέντε,
Τις μαυρομάτες μην κοιτάς,
τις ρούσες μην πειράζεις;
Οι μαυρομάτες θα σε φαν,
οι ρούσες θα σε χάσουν
μον μια μικρούλα σούλεγε,
αυτή πως θα σε πάρει».

«Μη λάχει και σου ειπούνε, κόρη, να παντρευτείς,
τον άρρωστο να κάνεις, να μην παραδεχτείς».

Συρτός

«Εμένα η μάνα μ' μ' έστειλε, να μάσω μανουσάκια.
Μανουσάκια - μανουσάκια κι όμορφά μου κοριτσάκια.
Σαν πήγα και τα έμασα και τάκανα ματσάκια,
Μανουσάκια στο ποτήρι - κι άλλα δυο στο παραθύρι.
— Τί τον έχεις τον παπά και κάθεσαι κοντά του;
Μανουσάκια και λουλούδια

γειασου αγάπη μου καινούργια.

Τον έχ' η μάνα μ' αδερφό και γω τον έχω μπάρμπα.
Μανουσάκια μου, ωραία, νάμασταν τα δυο παρέα».

Συρτός

«Δυο μαύρα μάτια π' αγαπώ
το μάθαν όλοι στο χωριό
και στην πλατεία σαν περνώ,
οι λεθέντες, με καμάρι,
εύγε, λένε παλικάρι!
Κι απ' τα κορίτσια του χωριού
μόν' αυτή έχει τη χάρη,
αυτή έχει το καμάρι».

Μια είδα απόψε στ' όνειρό μου
(μάννα μ' ματζουράνα μ' μάννα μ')
μαύρα μάτια στο πλευρό μου
και ξυπνώ και δεν τα βρίσκω,
μύρχεται ν' αυτοχτονήσω.
Με τα ρούχα μου μαλώνω
τα ξεσκώ και τα μπαλώνω.
— Ρούχα μου, καλά μου ρούχα,
πούν' τά μαύρα μάτια που είδα;»

Της αγάπης

«Τι απελπισιά και τι πόνος στην καρδιά,
για μια Μωραίτισσα,
Μωραίτοπούλα, συ που τάχεις ούλα:
Μάτια, φρύδια και μαλλιά
του ντουινά την ομορφιά!
Τί απελπισιά, πούχω μέσα στην καρδιά,
για μια Μωραίτισσα.
Κι όταν μπαίνεις στο χορό,
κούκλα μου να σε χαρώ,
τα σγουρά σου τα μαλλιά
μούχουν κάψει την καρδιά».

«Αυγούλα θε να σηκωθώ να μπώ σε περιδόλι,
να κόψω μήλο της μηλιάς, κωδώνι της αγάπης,
να κόψω κι ένα λιόφυλλο να κρούω τον ταμπουρά μου.
— Κατακαημένη ταμπουρά, για δε βαρείς γιομάτα,
ξανθή και μαυρομάτα;
— Για σφίξε μου τα τέλια μου και θάρα με γιομάτα,
ξανθή και μαυρομάτα;
Κι αν δε στη φέρω στο πλευρό αυτή τη μαυρομάτα
Κάνε με δυο κοιμάτια».

«Από πέρα απ' τα Καλύδια,
τ' ακούς καλέ κουμπάρα μου;
Έχω μια αγαπητικιά,
κουμπαρούλα μου γλυκειά.
'Ολ' μου λένε να την πάρω,
μα έχει έξοδα πολλά,
κουμπαρούλα μου γλυκειά.
Θέλει βέλο και καπέλο
γάστρα και σιδηροστιά,
κουμπαρούλα μου γλυκειά».

«Νάχα νεράτζι νά 'ριχνα
στο πέρα παραθύρι,
να ξόρκιζα το μαστραπά
πόχει το μόνσκο μέσα
— Σ' ένα το λέω, αγάπη μου,
πού 'σαι στο παραθύρι».

Της αγάπης

«Αγγινάρα θα σε κόψω, στο μανάδη θα σε δώσω.
Αγγινάρα με τους κλώνους, γιατί με παιδεύεις χρόνους,
Αγγινάρα με τα φύλλα, πόσο με παιδεύεις σκύλα.
Αγγινάρα με τ' αγκάθια και με τα λουλούδια τ' άσπρα»
(Μετά από κάθε στίχο, έχει τσάκισμα:
Αγγινάρα μου - Αγγινάρα μου)

(Συνέχεια στη σελ. 141)

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Αφηγείται ο ΠΑΝ. ΠΕΡ. ΔΑΝΙΗΛ

ΑΠΟ το τεύχος αυτό αρχίζει η δημοσίευση, σε συνέχειες, μιας σειράς κειμένων, με ιστορικό ενδιαφέρον, από την Μικρασιατική Εκστρατεία (1920 - 1922), που μας έστειλε ο Καλοσκοπίτης Παν. Περ. Δανιήλ (γεννήθηκε το 1902). Αφηγείται αναμνήσεις από την εκστρατεία εκείνη, στην οποία πήρε ο ίδιος μέρος, όπως και άλλοι Κουκουβιστιανοί. Ανακοινώνει προσωπικές του εμπειρίες και βιώματα, όπως τις έζησε ο ίδιος κατά την πορεία της εκστρατείας, ανάμεσα στους συμπολεμιστές του.

Ο Παν. Δανιήλ θυμάται και αφηγείται. Όταν υπάρχει μνήμη, υπάρχει και ανάμνηση, για να φωτίζονται οι νεώτερες γενιές πάνω σε καταστάσεις και γεγονότα, που δεν μπορεί κανείς να συλλάβει, αν δεν τα ζήσει.

Τα κείμενα του Π.Δ. μεταγλωττίζονται απ' την υπερκαθαρεύουσα στην απλή δημοτική, για να τα καταλαβαίνει ο απλός αναγνώστης.

Έτοιμοι για το Μέτωπο

Από τη Σμύρνη οδηγηθήκαμε στη Μαγνησία με το τρένο και μας τοποθέτησαν σε λόχους του 3ου Συντάγματος και σε άλλους σχηματισμούς της III Μεραρχίας, που τότε συγκροτήθηκε.

Με το φοιτητή της Νομικής Παπαϊωάννου μας επέλεξαν ως γραφείς του 3ου λόχου και βοηθούς του Σιτιστή και του Επιλοχία. Τη γραφική υπηρεσία προσφέραμε μετά τα στρατιωτικά γυμνάσια, που άρχισαν αμέσως και με έντονο ρυθμό. Γι' αυτό το λόγο δε γνωρίσαμε την πόλη αυτή και πολύ περισσότερο το ελληνικό στοιχείο που υπήρχε εκεί.

Διατηρώ όμως ζωηρή ανάμνηση από τα ωραία λευκά σύκα της περιοχής και τις σταφίδες, που ήταν λι-

γότερο γλυκά από τα πελοποννησιακά.

Η παραμονή του Συντάγματός μας εκεί ήταν μόνο για σαράντα μέρες, γιατί μετακινήθηκε στο Σόμα, πόλη στη σιδηροδρομική γραμμή που οδηγεί στην Πάνορμο. Ο καταυλισμός του Συντάγματος ήταν κοντά στην πόλη και όλος ο στρατός, μετά τα γυμνάσια, χυνόταν στους δρόμους της ή γέμιζε τα κέντρα αναψυχής, που τα περισσότερα τα είχαν Έλληνες. Δηλαδή το ελληνικό στοιχείο είχε σχεδόν στα χέρια του όλη την εμπορική κίνηση εκείνου του τόπου. Τα στρατιωτικά γυμνάσια συνεχίστηκαν και στο νέο καταυλισμό με εντατικότερο ρυθμό, χωρίς καμιά εξαίρεση. Τις ελεύθερες ώρες, που οι άλλοι διασκέδαζαν στην πόλη, οι γραφείς του λόχου εκτελούσαν γραφική υπη-

ρεσία και στερούνταν της σχετικής ψυχαγωγίας, δοκιμασία μεγάλη γι' αυτούς. Μεγαλύτερη τιμωρία για μένα υπήρξε, όταν με χώρισαν από το λόχο και από τον συνάδελφό μου Παπαϊωάννου.

Στις αρχές του Οκτώβρη μετατέθηκαν διακόσιοι περίπου στρατιώτες από το λόχο μας, που χρησίμευε και ως λόχος προκάλυψης του Τάγματος, που είχε εγκατασταθεί ως προφυλακή της όλης Μεραρχίας στο Σιντιργύ. Τούτο βρισκόταν σε απόσταση τριών ημερών πορείας προς το βάθος της ανατολικής γραμμής: Σόμα - Μπαλού - Κεσσέρ, ακριβώς στην κορυφή της γωνίας του τριγώνου αυτού. Στη δύναμη των στρατιωτών που μετατέθηκαν ήταν και ο υποφαινόμενος, στον 2ο Λόχο.

Μ' επικεφαλής έφιππον ανθ)γό ξεκινήσαμε με βροχή και πεζοπορώντας φτάσαμε το βράδυ στο Αξάριο, όπου και διανυκτερεύσαμε μέσα σε χριστιανικό ναό της πόλης. Αν και στην πορεία μας βραχίκαμε ως το κόκαλο, φτάνοντας στην εκκλησία ανέβηκε η θερμοκρασία λόγω του κλειστού χώρου και αποφύγαμε τον κίνδυνο για κρυολόγημα.

Τις δυο επόμενες μέρες βαδίζαμε σε ανώμαλο, ανηφορικό και δασώδες έδαφος, σε αντίθεση με την ομαλή πορεία της πρώτης ημέρας. Ο ανθ)γός που προπορευόταν ανάπτυνε τόση ταχύτητα στην πορεία, που σχηματίστηκε φάλαγγα κατ' άνδρα πολλών χιλιομέτρων, σε έδαφος ανηφορικό και σε δρόμο κατάλληλο μόνο για μουλάρια. Βαδίζαμε για πολλές ώρες, χωρίς πουθενά να σταθμεύσουμε, προσπαθώντας καθένας μας να μην αποκοπεί από τη φάλαγγα, γιατί υπήρχε κίνδυνος ν' ακολουθήσει άλλο μονοπάτι και να χαθεί. Ευτυχώς η βροχή είχε λιγοστέψει, γιατί η ταλαιπωρία μας θα ήταν φοδερή για όλους μας.

Η υπερκόπωση από τη συνεχή πορεία, η δίψα στον ξερικό εκείνον όγκο που βαδίζαμε και ο φόβος για την ύπαρξη τυχόν οπλισμένων Τούρκων στη δασώδη εκτεταμένη εκείνη περιοχή ήταν τα στοιχεία, που δημιουργούσαν την ψυχολογία της φάλαγγας που πορευόταν προς το άγνωστο. Ευτυχώς οι λεγόμενοι «Τσέτες» του Μπεχλιβάνη είχαν μόνο το όνομα την εποχή εκείνη και δεν ήταν δύναμη οργανωμένη κι επικίνδυνη για μας.

Τερματίζοντας την πορεία μας μέσα απ' τον ορεινό όγκο, άρχισε η κάθοδός μας προς το οροπέδιο του Σιντιργύ και όλοι νιώσαμε ένα αίσθημα ανακούφισης. Μερικοί στρατιώτες εκδήλωσαν τη χαρά τους με πολλούς πυροβολισμούς, που έδιναν την εντύπωση σκληρής μάχης. Τους πυροβολισμούς άκουσε ο επικεφαλής ανθ)γός, που προπορευόταν στη φάλαγγα και αναγκάστηκε ν' ανακόψει την πορεία του. Με έλεγχο που έγινε στα όπλα μας, ανακάλυψε αυτούς που πυροβόλησαν και τους τιμώρησε την ίδια εκείνη στιγμή με μαστίγωμα. Το θέαμα τούτο της τιμωρίας έκανε κακή εντύπωση σ' όλους μας, αν και το παράπτωμα των στρατιωτών δεν το συγχωρούσε ο στρατιωτικός κανονισμός.

Καταυλισμός στο Σιντιργύ

Το βράδυ της δεύτερης ημέρας παραμείναμε και διανυκτερεύσαμε στο πρώτο οθωμανικό χωριό, που ήταν στους πρόποδες της ορεινής περιοχής, προς το μέρος του οροπεδίου του Σιντιργύ. Την επομένη φτάσαμε στον καταυλισμό του Τάγματος και μας μείρασαν στους τρεις λόχους του.

Εκεί μείναμε ως το χειμώνα, κάνοντας εντατικά γυμνάσια και μετά εγκατασταθήκαμε στα στρατιωτικά κτίρια (Στρατώνες) των Τούρκων, που ήταν στο ανατολικό μέρος της πόλης. Από τη δύναμη του Τάγματος δυο Διμοιρίες εγκαταστάθηκαν σε Φυλάκεια προκάλυψης. Το ένα ήταν 3 χιλιόμετρα ανατολικά των Στρατώνων και το άλλο σε χωριό στο βουνό Νταγ, ύψος 2000 μ. και σε απόσταση 26 περίπου χιλιόμετρα, με μόνιμη δύναμη Διμοιρία του Λόχου μας, με Διοικητή τον εθελοντή Λοχία Γιαννάτο.

Το Σιντιργύ ήταν πόλη με οικονομική ανηρότητα. Είχε στην εμπορική της δικαιοδοσία μεγάλη περιοχή, με πρωτόγονα όμως συγκοινωνιακά μέσα. Βρισκόταν στην ανατολική άκρη του οροπεδίου, που το διέρρεε ένα ποτάμι, γι' αυτό και υπήρχε μεγάλη γεωργική παραγωγή.

Στο Σιντιργύ έμεναν και αρκετές ελληνικές οικογένειες, που τα παιδιά τους ταξίδευαν στην Κωνσταντινούπολη, για να μάθουν την ελληνική, αλλά και τη γαλλική γλώσσα. Κι εδώ οι Έλληνες, όπως και σε άλλες πόλεις που γνωρίσαμε, σαν κύριο επάγγελμα είχαν το εμπόριο και άλλα αστικά επαγγέλματα. Κατείχαν την πρώτη θέση στην κοινωνική κίνηση της πόλης. Οι Ελληνίδες εδώ ασχολούνταν περισσότερο με τα οικιακά και ήταν περιορισμένες μέσα στο σπίτι, ενώ οι άνδρες φορούσαν το κόκκινο «φέσι», σε αντίθεση με τις Ελληνίδες των άλλων πόλεων, που κυκλοφορούσαν ελεύθερες στην πόλη και οι άνδρες είχαν καταργήσει το «φέσι» από το κεφάλι (οθωμανικό καπέλο). Η συμπεριφορά τους αυτή ήταν αναγκαία για λόγους ασφάλειας στην απομακρυσμένη εκείνη περιοχή, γιατί ζούσαν στην πόλη πολλοί περισσότεροι Τούρκοι, με τους οποίους έπρεπε να διαβιούν με ησυχία και χωρίς προκλήσεις φυλετικών ή εθνοτυπικών διαφορών. Αλλά και οι Τούρκοι της πόλης ζούσαν με άνεση ανάμεσα στους Έλληνες, που η συμπεριφορά τους ήταν άφογη. Διατηρούσαν πολλά καφενεία, όπου σύχναζαν κι έπιναν τον «σεκερλή καϊμακλή» καφέ ή ρουφούσαν το ναργιλέ τους, καθισμένοι σταυροπόδι πάνω σε ψάθα, στρωμένη στο δάπεδο.

Σε κείνα τα καφενεία πήγαιναν και οι στρατιώτες την ώρα της ελεύθερης κυκλοφορίας, για τη σχετική φυγαγωγία τους. Οι αστοί Τούρκοι του Σιντιργύ, ήταν φαίνεται αντικεμαλικοί γιατί φέρονταν με πολλή ευγένεια προς τους στρατιώτες μας και προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να τους ευχαριστήσουν. Και διατηρώ αυτή την εντύπωση, γιατί και μια Οθωμανίδα δασκάλα συνδέθηκε ερωτικά μ' έναν Επιλοχία μας, αλλά και ο Μπέης της περιοχής κατέδωσε στους Έλληνες την εμφάνιση ανταρτικής ομάδας του Μπεχλιζάνη ή του Κεμαλικού Στρατού, που το Τάγμα μας δεν γνώριζε τίποτα.

(Συνεχίζεται)

(Μεταγλώττιση - επιμέλεια: Γ.Α.Χ.)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 139)

Της αγάπης

«Αν θέλεις Βλάχα μ' να χαθείς, αν θέλεις να πεθάνεις, πάρε την άκρη του γιαιού, την άκρη του πελάγου, μιάσε της δάφνης τον καρπό, της πικρολιάς το λάδι κι αντάμωσε τα δυο μαζί σ' ένα ασημένιο τάσι, να σκώνεσαι κάθε πρωί, να παίρνεις το φαρμάκι».

Τσάμικο

«Φώτα μου φεγγαράκι μου,
να πάω στην αγάπη μου.
Φώτα ψηλά και χαμηλά,
γιατ' έχει λάσπες και νερά.
Φώτα και χαμηλότερα
να πάω γληγορότερα
— Εγώ φωτάω ως το πρωί
κι όπ' έχει αγάπη, ας πα να βρει».

Της αγάπης

Συρτό

«Τί έχεις Ρήνα μ' κι κρωσταίνεις κι όλο δένεις το λαιμό, δε θγαίνεις να σε δω
κι όλο δένεις το λαιμό διαβολοθηλυκό;
Σε παντρεύ' η ομορφιά σου, τα σγουρά σου τα μαλλιά, κόρη του παπά,
τα σγουρά σου τα μαλλιά, αχ βρε κοπελιά!

Μα, δε στο είπα, πέταξε τη ρόκα,
τί τα θέλεις τα προικιά, κόρη του παπά.
Τί τα θέλεις τα προικιά, διαβολόσπαρμα.
Θα τα γνώσω, θα τα φάνω, θα τα φτιάσω φορεσιά
να σου κάψω την καρδιά, βρε παλιομασκαρά».

«Μηλίτσα πού είσαι στο γκρεμό τα μήλα φορτωμένη,
τα μήλα σου λιμπίστηκα και το γκρεμό φοβάμαι.
— Κι αν τον φοβάσαι το γκρεμό, έλ' απ' το μονοπάτι».

Της αγάπης

«Θέλω ν' ανθίσουν τα κλωνιά κι ο πάγος δεν τ' αφήνει.
θέλω κι εγώ να σ' αρνηθώ, κι ο πόνος δεν μ' αφήνει.
Το χέρι σου το παχουλό, το κοντυλογραμμένο,
να τόδαξα προσκέφαλο τρεις μέρες και τρεις νύχτες.
Νάταν οι μέρες του Μαγιού κι οι νύχτες του Γενάρη,
να το χορτάσω φίλημα, να το χορτάσω χάδι».

(Συνεχίζεται)

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Τήν Κυριακή, 16 του Ιούνη, τελέστηκε μνημόσυνο στο χώρο που έπεσαν οι 32 μαχητές του ΕΛΑΣ (Αγία Τριάδα) στις 5.1.1944. Παραδρέθηκαν ο Νομάρχης Φωκίδας κ. Μιχ. Καλκανδής, που ήταν και ομιλητής, εκπρόσωποι διαφόρων Αντιστασιακών Οργανώσεων, Συλλόγων των χωριών από την Αθήνα κι εκπρόσωποι των γύρω Κοινοτήτων.

Κατατέθηκαν στεφάνια από τους εκπροσώπους, καθώς και από το δικό μας Σύνδεσμο, για να τιμηθούν οι ηρωικοί νεκροί μας για τη μεγάλη θυσία τους. Αιώνια η μνήμη τους.

ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ

Γάμοι

— Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ και η ΑΙ-ΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΡΙΝΑΚΗ, απ' τη Ζάκυνθο, παντρεύτηκαν στις 28 του Απρίλη 1985 στον Ιερό Ναό Αγίου Ελευθερίου, Αχαρνών.

— Ο ΝΙΚΟΣ Κ. ΚΑΡΑΝΤΑΣΙΟΣ και η ΕΦΗ Β. ΧΑΜΗΛΟΥ παντρεύτηκαν στις 4 του Μάη 1985 στον Ιερό Ναό Αγίου Αιμιλιανού, Λόφου Σκουζέ. Παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς, φίλοι και συγχωριανοί.

— Στις 15.6.85 παντρεύτηκαν στον Ι. Ναό Αγίας Σκέπης (Παπάγου) ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ Δ. ΚΟΛΛΙΑΣ και η ΛΟΥΛΑ ΗΛ. ΚΑΡΑΜΑΤΣΟΥΚΗ. Στο γάμο τους παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς και φίλοι.

Ο Σύνδεσμος εύχεται στα νέα ζευγάρια να ζήσουν χαρούμενα κι ευτυχισμένα.

Γεννήσεις

Η Μαρία και ο Γιώργος Πλατανιάς απόκτησαν ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ.

Να τους ζήσει.

Μνημόσυνα

— Στις 12.5.85 τελέσθηκε ετήσιο μνημόσυνο του Καλοσκοπότη ΚΩΣΤΑ Ν. ΔΑΝΙΗΛ (Κοκράνη) στα Καστέλλια (η γυναίκα του Βαρσάμω, το γένος Δ. Μπάκα, είναι Καστελλιώτισσα).

— Στις 26.5.85 τελέσθηκε 40ήμερο μνημόσυνο του ΚΩΣΤΑ Ι. ΚΕΡΑΜΙΔΑ στο Μητροπολιτικό Ναό Λειβαδιάς.

— Στις 23.6.85 τελέσθηκε 40ήμερο μνημόσυνο του Ι.Γ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ, στη Λαμία.

Αιώνια η μνήμη τους.

Θάνατοι

— Πέθανε στις 3 του Ιούνη ο ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΣΣΑΛΗΣ στην Αθήνα και την επομένη κηδεύτηκε στο χωριό. Τον συνόδευσαν στην τελευταία κατοικία του τα παιδιά του, συγγενείς, φίλοι και πολλοί χωριανοί. Ο καλόκαρδος «λαουτιέρης» της Κουκουβίστας δεν υπάρχει πιά. Έφυγε για το αιώνιο ταξίδι του σε ηλικία 75 χρόνων, πικραμένος απ' τις πολλές δοκιμασίες στη ζωή του. Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή του και ας παρηγορήσει τα παιδιά του

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Γραφείο του Συνδέσμου θα παραμείνει κλειστό τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, λόγω θερινών διακοπών. Για κάποια έκτακτη ανάγκη τηλεφωνήστε στον Πρόεδρο ή άλλο Μέλος του Δ.Σ.

Νεκρολογία ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ (1930 - 1985)

Στις 17.5.1985 άφησε την τελευταία του πνοή στη Θεσσαλονίκη, ύστερα από επώδυνη εγχείριση και κηδεύτηκε την επομένη στη Λαμία ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ, σε ηλικία 55 χρόνων.

Παιδί της Κουκουβίστας και θρέμμα της Λαμίας ο Γιάννης Κωστόυρος, έφυγε από κοντά μας αφήνοντας πίσω του τις καλύτερες αναμνήσεις.

Ήρεμος, πράος, ευγενικός, υπήρξε υπόδειγμα κοινωνικού ανθρώπου. Τον εκτιμούσαν ιδιαίτερα όλοι οι συμπολίτες του. Δραστήριος στην υπηρεσία του (ΤΕΒΕ Λαμίας), από τα ικανότερα στελέχη της, που τον εκτιμούσαν οι προϊστάμενοί του και ήταν υπόδειγμα συναδέλφου.

Παράλληλα υπήρξε και άριστος οικογενειάρχης. Αντιμετώπισε ατυχίες στη ζωή του, ήξερε όμως να κρύβει τον πόνο του, για να μη στενοχωρεί το περιβάλλον του.

Αξέχαστε ΓΙΑΝΝΗ,

Η μορφή σου θα μείνει άσβηστη στη μνήμη μας. Δεν είχες κανένα ψεγάδι, που να μας κάνει έστω και για μια στιγμή να σε ξεχάσουμε.

Περισσότερο από όλους μας θλίβονται η γυναίκα σου, τ' αδέρφια σου και προ πάντων οι χαροκαμένοι γονείς σου, που η μοίρα τους θέλησε να τους ποτίσει το πικρό τούτο ποτήρι.

Κανένας μας δεν πιστεύει ακόμη ότι έφυγες τόσο ανεπάντχα για το χωρίς γυρισμό ταξίδι σου.

Το χρώμα της λαμιακής γης, που σε σκέπασε, ας είναι ελαφρό και η μνήμη μου αιώνια.

ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ

ΤΑΞΙΔΙΑ — ΑΦΙΞΕΙΣ — ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

— Από την Αμερική (Σηάτλ) ήρθε ο επιχειρηματίας ΗΛΙΑΣ Κ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ, για Πάσχα στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Καλοσκοπή, κοντά στον πατέρα του.

— Από την Αυστραλία (Καμπέρα) ήρθε ο Καστελλιώτης μετανάστης ΧΑΡΑΛ. ΚΟΤΡΟΥΜΠΑΣ, γαμπρός του Θύμιου Ι. Παπαγεωργίου, για διακοπές στην Ελλάδα. Επίσης, ήρθε και ο γιός του ΣΠΥΡΟΣ απ' το Λονδίνο, προερχόμενος απ' την Αμερική, Ερευνητής Οικονομικών Επιστημών.

— Στις 15.6.85 ήρθαν από το Σηάτλ (ΗΠΑ) ο ΣΠ. Δ. ΜΑΛΙΒΙΤΣΗΣ, με τη γυναίκα του ΠΕΛΑΓΙΑ για διακοπές. Επίσης ήρθε την ίδια μέρα από το Σηάτλ και η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Θ. ΧΑΜΗΛΟΥ (το γένος Αν. Χασιακού).

Τους καλωσορίζουμε όλους και τους ευχόμαστε πάντα να θυμούνται τη γενέτειρά.

ΟΣΟΙ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

	Δρχ.	μή - ενίσχυση	1.400
— ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Λαμία), στη μνήμη της αδελφής του Κονδύλως Στεργίου	1.000	— ΜΩΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θεμ., συνδρομή - ενίσχυση	5.000
— ΜΟΥΣΤΑΚΑ ΒΟΥΛΑ Δ., στη μνήμη της θείας της Κονδύλως Στεργίου	1.000	— ΒΛΑΧΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Φ. (Παρόριον), συνδρομή	500
— ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΑ Ιω., (Καλοσκοπή), στη μνήμη του συζύγου της Γιάννη	500	— ΡΑΠΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ανδρ. (Καλοσκοπή), συνδρομή	500
— ΛΙΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ηλ. (Θεσσαλονίκη) στη μνήμη του πατέρα του	2.000	— ΒΛΑΧΟΥ ΚΑΤΙΝΑ Κων., στη μνήμη του αδελφού της Τάκη Αυγερινού	1.000
— ΚΕΡΑΜΙΔΑ ΜΑΡΙΑ Κων. (Λειβαδιά), στη μνήμη του συζύγου της Κώστα	2.000	— ΚΟΛΛΙΑΣ Γ.Π. ενίσχυση	1.000
— ΔΑΝΙΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ., για ενίσχυση του Συνδέσμου	1.500	— ΚΟΤΡΟΫΜΠΑΣ ΧΑΡ. και ΛΙΤΣΑ (τό γένος Ε.Ι. Παπαγεωργίου), Καμπέρα Αυστραλίας συνδρομή — ενίσχυση	4.000
— ΣΑΪΤΗ ΕΦΗ Σπ. (Καναδάς), για συνδρομή Εφημερίδας	1.000	— ΚΟΥΜΟΥΣΗΣ Κ., Ξυλόκαστρο, ενίσχυση	500
— ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ΗΛΙΑΣ Κων. (Αμερική), για ενίσχυση Συνδέσμου και Εφημερίδας	10.000	— ΠΡΟΣΦΟΡΑ: Για την ανακατασκευή της βρύσης στα Κουτσαλίκια ο ΝΙΚ. Δ. ΜΩΡΗΣ πρόσφερε δρχ.	15.000
— ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΑ (Καναδάς), στη μνήμη του πατέρα της Γιάννη Μώρη	2.027		
— ΔΑΝΙΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ., για ενίσχυση Εφημερίδας	1.000		
— ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ., στη μνήμη των γονέων του Γεωργίου και Παναγιούς	1.000		
— ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π., για ενίσχυση Εφημερίδας	500		
— ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ., για συνδρομή και Εφημερίδα	500		
— ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. για συνδρομή και Εφημερίδα	500		
— ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ., για συνδρομή και Εφημερίδα	500		
— ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Ιω., στη μνήμη του εξαδέλφου της Ι. Γ. Κωστούρου	1.000		
— Οικογ. ΧΑΡΑΛ. ΜΠΙΚΙΝΗ (Χαλάνδρι), στη μνήμη Ι. Γ. Κωστούρου	2.000		
— ΑΛΕΞΙΟΥ ΟΛΓΑ Π., στη μνήμη όλων των νεκρών συγγενών της	2.000		
— ΚΟΛΛΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ., συνδρομή και εφημερίδα	1.000		
— ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. (Λαμία), στη μνήμη του εξαδέλφου του Γιάννη Γ. Κωστούρου, αντί στεφάνου	2.000		
— ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. (Λαμία), συνδρομή - εφημερίδα	1.000		
— ΣΠΕΝΤΖΟΥ ΑΝΝΑ Π. (το γένος Χρηστίδη), Νίκαια, στη μνήμη Κώστα Κεραμίδα	1.000		
— ΧΡΗΣΤΙΔΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Χ. (Αμερική), στη μνήμη Κώστα Κεραμίδα	1.000		
— ΣΠΕΝΤΖΟΥ ΑΛΕΚΑ Π., στη μνήμη του παππού της Χαράλ. Χρηστίδη	1.000		
— ΤΟΥΜΠΑΣ ΣΠΥΡΟΣ Κ., συνδρομή - ενίσχυση	600		
— ΤΟΥΜΠΑΣ ΚΩΣΤΑΣ Ευ., συνδρομή - ενίσχυση	1.000		
— ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, στη μνήμη των γονέων της Βλάχου και Παντελίδου	2.000		
— ΚΑΛΛΗΣ ΑΡΤΕΜΗΣ (Γραβιά), συνδρομή			

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

— ΘΥΜΙΟ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ: Ευχαριστούμε για τις υποδείξεις, που θα τις έχουμε πάντοτε υπόψη. Στόχος του ΔΕΛΤΙΟΥ είναι η επικοινωνία με τα μέλη του Συνδέσμου και τους φίλους και μετά η προβολή του χωριού, που την κάνουν τα ίδια τα μέλη. Το να ζητούμε «ύλη» για το ΔΕΛΤΙΟ, είναι για να βρίσκουμε όλο και νέους συνεργάτες. Η αναφορά σου στα κείμενα του «ΡΟΜΑΝΤΣΟΥ» και της «ΑΥΓΗΣ», σου γνωστοποιούμε, ότι το ΔΕΛΤΙΟ τα δημοσίευσε πρώτα και απ' αυτό τα πήραν μετά για δική τους δημοσίευση. Κείμενα χωρίς σημασία κι ενδιαφέρον δεν δημοσιεύονται (και όχι αγνοούνται).

— ΠΑΝ. ΔΑΝΙΗΛ: Απ' αυτό το τεύχος αρχίζει η δημοσίευση των χειρογράφων σου για τη Μ. Ασία. Ευχαριστούμε.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ (2 Ιουνίου 1985)

ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ

Οι εκλογές έγιναν με απόλυτη τάξη και ηρεμία. Εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους 502
Ψήφισαν: 378
Έγκυρα: 376
Άκυρα 2
Έλαβαν:
ΠΑ.ΣΟ.Κ.: 208
«Νέα Δημοκρατία»: 122
Κ.Κ.Ε.: 24
ΚΚΕ Εσωτερικού: 10
ΕΠΕΝ: 2
ΑΣΚΕ: 4
Κόμμα Φιλελευθέρων: 4
ΕΔΕ - Τροτσκιστές: 1
Κομμουνιστική Αριστερά: 1

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΑΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ — Κ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ, Ασφαλ. Σύμβουλος της «Ευρωπαϊκής Πίστης», Β. Σοφίας 26, Μαρούσι (τηλ. Γρ. 80.27.928, Οικ. 77.09.054).

ΒΙΒΛΙΑ — Στο Βιβλιοπωλείο «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ» του Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Σίνα 30, τηλ. 36.31.313.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ εσωτερικού χώρου, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ, Λ. Μεσογείων 388, τηλ. 65.95.472.

ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ καλλιτεχνικές, ΦΙΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Γεραίου 9, τηλ. 52.36.087.

ΕΝΔΥΜΑΤΑ - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ παιδικά — «ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ», Ιωαννίνων 87, Κολωνός, τηλ. 51.39.180 - 51.36.642.

ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΣΥΣΚΕΥΩΝ — ΝΙΚ. Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ιωαννίνων 32, Κολωνός, τηλ. 51.31.175 - 51.33.706.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ — ΧΡ. Γ. ΔΑΝΙΗΛ, Δουκάδων 7, Νέα Ιόisia, τηλ. 57.33.336.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ - ΕΠΙΠΛΑ — Στην Αποθήκη ΣΤΑΥΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Δωδώνης 57, Κολωνός, στάση Αρμονία (Λένορμαν).

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ - ΜΑΣΑΖ - ΚΑΘΑΡ. ΠΡΟΣΩΠΟΥ — ΜΑΙΡΗ ΤΟΜΑΡΑ, Μιχ. Βόδα 202 και Ρόδου, τηλ. 86.24.526 - 27.71.846.

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ — ΑΔ. ΦΛΩΡΑΚΗ, Νίκης 18.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΩΡΟΛΟΓΙΑ — ΣΠΥΡΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Λευκωσίας 9 (Πλ. Αμερικής), τηλ. 86.53.418).

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ από και προς Καλοσκοπή — ΑΡ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987 (Καλοσκοπή 91.543).

ΜΩΣΑΪΚΑ - ΔΑΠΕΔΑ - ΜΟΝΩΣΕΙΣ ΚΛΠ. — ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΝΔΡ., Δαγκλή 6, Πεύκη, τηλ. 80.62.510.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ — ΑΠΟΣΤ. Ι. ΧΑΜΗΛΟΣ, Φιλελαδελφείας 7, Σταθμός Λαρίσης, τηλ. 82.26.251, 51.25.466.

ΟΠΤΙΚΑ — Σ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ, Ακαδημίας 100 (Πλ. Κάνιγγος).

ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ — ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΦΑΣ ΑΘΑΝ., Ερ. Σταυρού 6, τηλ. 69.17.185

ΠΛΕΚΤΑ ΕΙΔΗ, «Βιοδάμ» — ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ και ΣΙΑ, Περικλέους 45, τηλ. 32.26.841.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ — ΓΙΑΝΝΗΣ Ζ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ασπασίας 34, Χολαργός, τηλ. 65.31.426, 65.12.449.

ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ «ΣΙΑΦΑΚΑ», Σαπφούς 12, Πλ. Κουμουνδούρου.

ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ - ΠΙΤΖΑΜΕΣ — Γ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987.

ΣΧΟΛΕΣ «ΩΜΕΓΑ» — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΩΤΡΟΠΟΣ, Πλατεία Συντάγματος.

ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ — Ν. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Βερανζέρου 14, τηλ. 52.39.450.

ΤΑΒΕΡΝΑ — ΚΟΥΦΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ποταμιάνου 2, Ιλίσια (πίσω από Ξενοδ. «Χόλυ Ντέυ»), τηλ. 77.87.201.

ΤΑΒΕΡΝΑ — ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ ΑΘ., Φωκίδας 28, Αμπελόκηποι, τηλ. 77.76.843.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ — ΝΑΤΑΣΣΑ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ασπασίας 34, Χολαργός, τηλ. 65.12.449.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ — ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΚΑΣ, Στουρνάρα 47, τηλ. 36.39.475 - 36.39.478.

ΥΑΛΙΚΑ — α) Κατάστημα ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λέκκα 20 (Σύνταγμα), τηλ. 32.27.872. β) Κατάστημα ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Συρράκου 20 - 22, Κολωνός.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ - ΨΙΛΙΚΑ — ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ Γ. Κυπαρίσας - Μιλήτου Πειραιάς.

ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ «ΑΛΕΞΙΦΩΤΟ», Μ. Ασίας 35, Γουδί, τηλ. 77.53.831.

ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ — Δ. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Σανταρόζα και Σταδίου 48 (στοά), τηλ. 32.12.090.

ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ — ΒΑΣ. Π. ΧΑΜΗΛΟΣ και ΣΙΑ, Ανδριανουπόλεως 30, Κολωνός, τηλ. 51.31.359.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΥΡΟΛΟΓΟΣ — ΕΥΘ. Ι. ΧΑΜΗΛΟΣ, Νοσοκομείο «Αγ. Όλγα», τηλ. 51.25.466.

ΧΥΜΟΙ ΦΡΟΥΤΩΝ - ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ — Κ. Ν. ΚΟΛΛΙΑΣ, Κυπρίων Αγωνιστών 15, Αργυρούπολη, τηλ. 99.25.889, 99.17.845.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οι Υπηρεσίες του Νομού, που εξυπηρετούν τις ανάγκες των Καλοσκοπιτών είναι οι εξής:

Α' στη ΓΡΑΒΙΑ:

— Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης (με 2 Γεωπό-
νους) — τηλ. 91.225.

— Δασονομείο — τηλ. 91.231.

— Αγροτικό Κτηνιατρείο — τηλ. 91.224.

— Αγροτικό Ιατρείο Γραδιάς — τηλ. 91.255.

— Αγροτικό Ιατρείο Καστελλίων — τηλ. 91.365.

— Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης — τηλ. 91.470

— ΟΤΕ — τηλ. 91.399.

— Ταχ. Γραφείο ΕΛ-ΤΑ — τηλ. 0265-91.359.

— Αστυνομικό Τμήμα.

Β' στην ΑΜΦΙΣΣΑ:

— Δημόσιο Ταμείο — τηλ. 28.229.

— ΙΚΑ — τηλ. 28.280.

— ΤΕΒΕ — τηλ. 28.443.

— Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο — τηλ. 28.236, 28.460.

— Αγροτικά Τράπεζα — τηλ. 28.220.

— Επόπτες Συνεταιρισμών — τηλ. 29.125.

— Οικονομική Εφορία — τηλ. 28.411, 28.822.

— Γραφείο Συγκοινωνιών — τηλ. 28'111.

Εκλεγέντες Βουλευτές Φωκίδας

ΠΑ.ΣΟ.Κ.: Στάθης Αλεξανδρίης
Ν.Δ.: Νικόλαος Γκελεστάθης
Καλορίζικοι!